№ 36. Treschdeen, 3. Septembrî. 1897.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ fanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindinu, preeksch-pusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Peterfona. — **Bauskâ:** Steina kga apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. —

76. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — **Rihgâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Moffes k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahm. bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Keweles gada tirgus

pahrzelts no 4. uf **9. oktobri.**

Keweles muischas walde.

Usaizinajums un luhgums lopaissargaschanas leetâ.

„Baltijas Wehstnesis" sneedsawâ 173. numurâ no 4. Aug. sch. g. scho sinojumu is Jaun-Jelgawas:

Labu darbu padaritu ikweens, kas wehribu peegreestu Schihdu sirgeem. Noschehlojami lopini, Schihda rokâs nahkuschi, teek dsihti lihds beidsamam, bes peeteekoschas baribas, bes kopschanas, apdausiteem kauleem, jehleem kakleem. Brauzeji uskrauj tahdus wesumus saweem sirgeem, ka tee schos knapi war wilkt pa lihdsenu zeku, bet kur tad nu pret kalnu. Tomehr „Mosus dehls" sin ispalihdsetees: winsch nem stikali un welê lopinam ribas, ka skan ween. Lopinsch nu welk wesumu issteepees, klupdams, krisdams un nereti nobrahsch ahdu lozekkeem. Nebuht naw weeglaki pasascheeru fuhrmanu sirgeem. Fuhrmani, Jaun-Jelgawas Schihdini, bahstin peebahsch leelos ratus, usnem winôs pat pilnu duzi un tad dsen lopinus, pee wahjas baribas, deenahm un naktim. Winu meelasts ir pahtagas kahts.

„Semkopis" sawâ 32. numurâ no 6. Augusta sch. g. saka, runadams par muhsu mahju zekeem, ka teem nepeegreeschot nekahdas wehribas, kaut gan tee eenemot daschâ sinâ pirmo weetu. Lai, pa teem brauzot, sasteegot rati, noluhstot ass, nobendejot sirgu — ko tur darit? Sakot, ka mahju zekus usturet kahrtibâ, prasot daudz darba — preeksch tam ne-esot laika. Bet waj tas ari pateesiba? Netizot. Wajagot tikai labas gribas, sahkumâ ari maz peespeeschanas un — suhdsibas beigtos par slikteem mahjas zekeem.

Ko peerahda schee sinojumi? Ka Kursemê daschôs widôs wehl wahji isskatahs ar lopaissargaschanu; bet ka ari schôs widôs netruhkst tahdu, kureem greesch sirdî prasta isturaschanahs pret lopineem.

Atkahrtoschu, ko es rakstijis schaî sinâ „Tehwijas" 31. num. no 31. Julija 1896. g.

Kur prasit prasa isglihtiba un attihstischanahs, lai mehs dsenamees eewehrot neween zilwekus, bet ari aissargat lopinus, ir Kursemes Lopaissargaschanas Beedriba nolehmusi sawâ pehdejâ sapulzê: greestees pee pagastu waldehm ar usaizinajumu un luhgumu, lai tahs aiskustina un weizina, ka dibinatu lopaissargaschanas beedribas us laukeem.

Schihm beedribahm nu peenahktos aissargat, ka ne-apeetahs ar lopeem prasti un neschehligi un gahdat par to, ka wainigos sauktu pee likumigas atbildibas. Winahm buhtu teesiba nemt gada maksu no saweem lozekkeem un to isleetot beedribas wajadsibâs, tâpat iswehlet preekschneeku un preekschneezibu un sapulzetees, lai pahrspreestu sawas darischanas. Saru beedribu peenahkums pret galwas beedribu Jelgawâ buhtu: peeteikt pehdejai sawu dibinaschanu, eesuhtit gada beigâs pahrskatu par sawu darbibu, par eenehmumeem un isdewumeem, par lozekku skaitu un galâ galwas beedribai pasinot, ja winas slehdz sawu darbibu. Kad tahda saru beedriba sastahdijusees, tad winai peesuhtihs galwas beedriba statutus Latweeschu walodâ un ari musturi preeksch beedru kahrtim, kuras buhs dabonamas Jelgawâ pee Steffenhagena un dehla, drukatas Kreewu un Latweeschu walodâs.

Apswerot, waj buhs eespehjams us laukeem dibinat tahdas saru-beedribas, kurâs warehs eestahtees gan wihreeschi, gan seeweetes, ja-atsihst, ka sirdsisglihtibas, kahdu prasa schahs beedribas, netruhkst muhsu lauzineekeem. Zits jautajums buhtu, waj schahm beedribahm netruhks darba lauka? Nebuht nê! Skatotees tikai us muhsu lauku tirgeem, us muhsu krogeem, pee kureem pehdejeem ne reti redsami stahwam sabraukti sirgi ne-apsegti leelâ salâ un wehjâ — zik schinis abâs weetâs ween ir nowehrschama prasta isturaschanahs pret lopeem! Kahdi ir muhsu mahju zeki? Kâ nomoza siirgus pa teem, ihpaschi rudenôs un pawasarôs! Laboschanu prasit prasa mahju zeki. Kâ stahw ar lopu ahrsteschanu pee mums? Wehl wahji, it wahji — mums daudz par maz lopahrstu. Naw jau ikkatram eespehjams apgahdatees lopahrstu, bet kas weenam naw eespehjams, tas beedribahm gan — un ja ari weenai beedribai nê, tad saweenotahm beedribahm. Droschi tahs pahrwarehs schkehrschkus.

Tizu, ka schaî leetâ ees weenu zeku muischneeki ar semneekeem roku rokâ; ka muischneeki eestahsees labpraht tahdâs beedribâs un ne-atrausees no puhlineem.

Kad dsilsch sneegs, leela sala, tad atstahj putnini meschu, usmeklê zilweku dsihwokkus, meklê pee wineem glahbschanu — ne-atstumjeet winus, sneedseet wineem baribu, peeradineet tos pee mahjahm. Sihlite ir mass putninsch; sneedseet tai kahdu kumosinu speka, kahdu saules pukes galwu — ta wairs ne-atstahs mahjas; gahdajeet par ligsdinu preeksch winas un juhs redsesees, zik pateiziga wina, zik ruhpigi ta nolasa taurinu olinas un aissargâ juhsu dahrsus no kustoneem. Kur lauki apsegti ar sneegu, tur truhkst ustura irbehm; sneedseet to winahm; winas peeradinasees pee mahjahm un ne-atstahs wairs mahju robeschas, nolasihs wasarâ no juhsu laukeem kustonus tuhkstoscheem.

Behrns buhdams dsirdeju sawu mahtes mahti stahstot scho to is winas behrnu deenahm. Lai gan jau tuwojos sawam 80. dsihwes gadam, tad tomehr man wehl labi atminâ, ka wina, nedelas diwi preeksch Seemas-swehtkeem, reis mani usrunaja: „Behrniņ', waj sini, kas schodeen par deenu?" Sinams, ka es to nesinaju. Nu wina stahstija, ka schodeen atlehkusi saule wasaras pusê. Winas behrna deenâs ne-iskuhluschi laudis wisas labibas, bet atstahjuschi nekultus daschus kuhkus, kurus leelôs swehtkôs, kâ schodeen, ussprauduschi preeksch putnineem garâs kahrtîs.

Tâ tad jau winôs laikôs, gadu pusotra simta atpakal, gahdajuschi muhsu sentschi par putnineem. Waj mehs, winu behrnu behrni, lai paleekam teem pakal!

„Taisnais apschehlojahs par sawu lopu," stahw jau wezâ deribâ. Muhsu peenahkums tad buhs: gahdat, lai peepildahs schee bihbeles wahrdi. Mehs waram droschi buht, ka tas, kas lopam pahri nedarihs, pahri nedarihs ari zilwekam. Lopu aissargaschanas beedribahm ir noluhks humans, audsinoschs; tadehl winas ari isplatahs starp wisahm isglihtotahm tautahm. Nepalikssim zitahm pakal!

Nu ir wesels gads aistezejis no ta laika, kad Kursemes Lopaissargaschanas Beedriba usaizinajusi un luhgusi pagasta waldes, lai tahs aiskustina un weizina, ka dibinatu lopu aissargaschanas beedribas — kad es par scho leetu rakstijis. Derehs tadehl atskatitees: kas schaî laikâ un leetâ notizis. Deewam schehl maz, koti maz, lai nesaku it ne nekas. Pahris no pagasta waldehm ir gan peeprasijuschas statutus; bet ar to ari wiss ir nobeigts — neweena beedriba naw no jauna dibinata!

Tomehr is preekschejeem „Baltijas Wehstnesca" un „Semkopja" sinojumeem mehs redsam, ka daschôs widôs Kursemê wehl wahji isskatahs ar lopaissargaschanas beedribahm, bet ka netruhkst ari tahdu, kas scho wahjibu sahpigi atsihst. Kad pee mums lopaissargaschanas beedribas negrib un negrib isplatitees, lai gan winahm ir nenoleedsami augsti zilwezigi noluhki: audsinat un weizinat laipnibu, tad gan buhs jautajums ihstâ weetâ: Kur waina meklejama? Waj ta nebuhs meklejama pee muhsu tagadejeem grûhteem saimneezibas apstahkleem?

Ar grûhteem laikeem gara kuhtribu aisbildinat naw peelaischams. Ihpaschi tahdeem laikeem buhs garu stiprinat, buhs mahzit: domat, istikt laikeem. Teesa ir, ka muhsu tagadejee apstahkli ir grûhti; bet tadehl jau issamist — tas peerahditu tikai leelu gara wahjibu un tahdas mehs nemanam. Tadehl ari waina, ka ar lopu aissargaschanas beedribahm pee mums ne-eet us preekschu, nebuhs meklejama pee grûhteem laikeem; ta atradisees zitur.

Buhs warbuht misejees ar Kursemes Lopu aissargaschanas Beedribas usaizinajumu — warbuht tas adresets nepareisi? Us to rahditu, ka neweens no skolotajeem, no mahzitajeem, naw peesolijuschi sawas lihdsdarbibas lopaissargaschanas leetâ. Luhgums bija adresets pee pagastwaldehm, lai tahs aiskustina un weizina lopaissargaschanas beedribu dibinaschanu, waj ar ziteem wahrdeem: lai tahs dara sinamu wiseem scho usaizinajumu, us ko es wehl sewischki aisrahdiju, isteikdams sawu pahrleezinaschanu, ka schaî leetâ ees kungi weenu zeku ar kaudim, roku rokâ, ka wini eestahsees labpraht tahdâs beedribâs un ne-atrausees no puhlineem. Neween pagasta waldes, bet wisi, wisi ir usaizinati us lihdsdarbibu. — Newarehs leegt, ka nodoms ir bijis labs un ja sche waj te misejees, lai to peedod leetas labad. Esmu pahrleezinats zaur mineteem sinojumeem Baltijas Wehstnesi un Semkopi, ka atradisees spehki, kuri nems sawâs rokâs lopaissargaschanas beedribu dibinaschanu un to iswedihs galâ, greesdamees pee Kursemes Lopaissargaschanas Beedribas.

Nepeemirsisim ari, ka schinî gadâ ir notikusi amata wihru jauna wehleschana. Warbuht, ka jaunee amata wihri usskatisees ar zitahm azim us Kursemes Lopaissargaschanas Beedribas usaizinajumu; war jau ari buht, ka kur palikuschi wezee amata wihri, schee buhs apdomajuschees — un labs darbs nekad nenahks par wehlu. Waj zeribas peepildisees — tas stahw Deewa rokâ, to redsesim.

Galâ mihkî luhdsu zeenigas laikrakstu redakzijas, lai schahs rindinas usnemtu sawâs slejâs. Ka lopaissargaschanas beedribas, lai gan tahm jo teizams mehrkis, pee mums tâ ne-isplatahs, kâ to gan wehletos, leelakâ waina warbuht pee tam meklejama, ka tur winu leeta jo maz ir pahrspreesta laikrakstôs.

Jelgawâ — P. Allunans.

No ahrsemehm.

Apspreeschot tagadejo Eiropas politikas stahwokli, pehdejâs nedelâs no daschadahm pusehm issazits, ka Eiropas meers tagad usskatams par koti nodroschinatu. Eewehrojot to, ka nodibinajuschahs diwas spehzigas leelwalstju sabeedribas, trejsabeedriba un diwsabeedriba, daschubrihd gan waretu iszeltees baschas, waj tik winu starpâ kahdreis ne-isschkiłahs nemeera uguns, kas tad sinams drihs iswehrstos par breesmiga wispahriga Eiropas kara leesmu. Tatschu abas puses pehdejâ laikâ atkal no jauna tik gaischi apleezinajuschas sawu meera mihlestibu, ka naw eemesla par winu nodomeem schaubitees. Jauka sihme ir ta, ka Kreewu-Frantschu sabeedriba pirmo reisi klaji pasaules preekschâ nostahjusehs,

Pasparhnê.

Kad tikai labu dari.

No Ilses.

Ko behdajees, kad jazeesch
Tew dsihwes grûhtibas?
Kad tikai labu dari,
Tahs weeglas isleekahs.

Kam noskumsti, kad janes
Tew kauschu apsmeeklis?
Kad tikai labu dari,
Tad drihs tas issudihs.

Tu kaunojees, kad skaugi
Tew zekâ schkehrschkus leek;
Kad tikai labu dari, —
Teem meerâ japaleek.

Par pasauli tu suhdsees,
Ka wisai kauna ta —
Tad dari tu tik labu, —
Un ta kluhs labaka. —

Felikss Fors.

Franzijas presidenta Feliksa Fora wahrds pehdejâ laikâ daudz daudzinats; ihpaschi kad winu nule Peterburgâ sanehma kâ Kreewijas Zara weesi un godinaja ar tihri kehnischkigu godu. Pee tik augsta goda Fors tizis pehz daudz darbeem un puhlineem, zaur sawu usziihtibu un kreetnibu pazeldamees arweenu augstak no semas kahrtas. Tas pats wihrs, kas gadus trihsdesmit peezus atpakal weenkahrscha strahdneeka drehbês darbojahs adgehra darbniçâ, tagad ar goda legiona krustu puschkots miht lepnajâ Elisejas pili. Domajam, ka darisim saweem zeen. lasitajeem pa prahtam, pasneegdami par schi eewehrojamâ wihra dsihwes gaitu kahdas tuwakas sinas.

Feliksa Fora tehws bij sahkumâ nabaga galdneeks. Bes jebkahdas mantibas Parisê eenahzis, winsch pirms strahdaja pee kahda galdneeka; bet zaur uszihtibu un taupibu winsch tika tik tahku, ka wareja kahdâ Parises nomalê atwehrt masu mehbeku pahrdotawu. Tur winam 30. Janwari 1841. g. peedsima dehls Felikss — tagadejais republikas presidents. Jau masotnê parahdijahs nahkoschâ walstswihra eewehrojamahs gara dahwanas: leela atminas spehja, kahre pehz sinaschanahm un stingra griba. Tehws suhtija Feliksu skolâs, gribedams winu katrâ sinâ ismahzit par tirgotaju. Ar teizamahm sekmehm gimnasiju pabeidsis, Felikss tehwam isskaidroja, ka winsch grib sawu dsihwi sahkt kaut kur sweschumâ, warbuht Amerikâ; bet tehws winu negribeja tahlaku laist kâ us Angliju. 17 gadu wezais jauneklis, pilnigs un spehzigs meesâs un spirgts garâ, tad ari apmetahs Londonê un ar leelu sirdibu nehmahs ismahzitees Angku walodu un rakstneezibu, eepasihtees ar Angku dsihwi un tirdsneezibu. Lai nebuhtu wezais tehws ja-apgrûhtina naudas dehl, winsch pats nopelnija sew pahrtiku, dodams stundas Frantschu walodâ. Wakas brihschos winsch tschakli nodarbojahs ar jahschanu, peldeschanu, aireschanu, tâ wehl wairak sawus meesas spehkus stiprinadams.

Diwi gadus Anglijâ sabijis, Felikss Fors pahrnahza atpakal Parisê. Tatschu tehwa weikalâ winsch ne-eestahjahs, bet nolehma palikt par ahdgehri. Kadehl winsch iswehlejees taisni scho amatu, tas grûhti issinams; warbuht winsch to darijis us draugu eeteikschanu, warbuht ari tehwa dehl, kursch bij wezumâ pa otrahm lahgahm apprezejees. Lai nu buhtu kâ buhdams, nahkoschais republikas presidents eestahjahs ahdu fabrikâ, pirms Türenâ, tad Ambuasâ. Tur winsch pawadija grûhtâ darbâ weselus trihs gadus. Ar sirdibu klaht kerdamees, winsch drihs pee jaunâ darba peerada, un nebij pagahjis pus gads, kad winsch jau bij eemantojis pee sawa maises deweja un saweem darba beedreem leelako zeenibu.

Schini laikâ eekriht Feliksa Fora pirmais un weenigais mihlestibas romans. Ambuasas meram (pilsehtas galwai) bij mahjâs skaista radineeze; naw sinams, kâ un kur ar scho eepasinees weenkahrschais adgehris Fors, bet pateesiba bija, ka abi jaunee laudis bij weens otrâ eemihlejuschees. Tatschu lepnais mers, kursch turklaht bij sawa apgabala aisstahws senatâ, nabaga prezineeku strupi atraidija. Bet Fors tadehl nesaudeja duhschu. Winsch tikai Ambuasu atstahja un aisgahja us Hawri, kur winam atwehrahs plaschaks darba lauks. Ari tê winsch sahkumâ strahdaja swechâ fabrikâ, bet drihs kopâ ar kahdu Hollandeeti, Hautenu wahrdâ, atwehra sawu weikalu. Jaunais ahdu weikals drihs ween sahka usplaukt. Fors nu brauza us Ambuasu un prezeja wehl reis pehz mera radineezes. Schoreis winsch netapa atraidits.

Fors ar leelako uszihtibu nodewahs sawam weikalam, kursch drihs usplauka par eewehrojamako tirdsneezibas namu wisâ Hawrê. Mantibai wairojotees, wairojahs ari Fora gods un zeena. Greeku waldiba winu eezehla par sawu konsulu; to paschu darija Tschile; drihs winsch nahza ari wisadôs pilsehtas amatôs, beidsot par mera palihgu. Tomehr Foram nepeetruhka laika papildinat sawas sinaschanas. Sewischku wehribu winsch dahwinaja kugneezibai, kolonijahm un finanzehm. Isglihtoschanahs labâ winsch apzeloja Deenwidu-Ameriku un austrumu, pee kam winsch apmekleja ari Kreewiju (1869. g.). Sawus nowehrojumus winsch sakopoja ari kahdâ rakstâ, kas ispelnijahs plaschaku eewehribu.

Tâ peenahza 1870. gads un Frantschu-Wahzu karsch. Fora sirds newareja palikt weenaldsiga tehwijas nedeenâs. Meerigais weikalneeks peepeschi pahrwehrtahs par dedsigu tehwijas aisstahwi un usmetahs ihpaschi par wadoni un rihkotaju Hawrê un apkahrtnê. Ir saldati, ir brihwprahtigee winam labpraht klausija; ne-apnizis winsch kopa eewainotos, meerinaja issamisušchos, skubinaja laiskos.

Weegli saprotams, ka schahda Fora darbiba newareja palikt nepamanita. Ihpaschi winu eezeenija slawenais Gambetta, kursch keisara waldibai sagrûhstot palika par walsts galwu. Gambettas usdewumâ Fors peemehram aissteidsahs us Angliju un apgahdaja slintes preeksch saldateem un brihwprahtigajeem. Atpakal pahrbrauzis, winsch no waldibas dabuja pawehli, wadit Hawres apzeetinaschanas un aissargaschanas darbus. Tê winsch ispelnijahs goda legiona ordeni un kluwa tahlu un plaschi pasihstams.

Tatschu pehz kara Felikss Fors atkal atkahpahs atpakal sawâ schaurakajâ dsihwê: wadija sawu weikalu, zeloja, nodarbojahs ar sawahm mihkajahm sinibahm, rakstija, gahdaja par skolahm sawâ pilsehtâ. Wina ihstenâ politiskâ gaita sahkahs tikai, kad 1881. gadâ winu eewehleja par tautas weetneeku nama lozekli. Winsch peebeedrojahs mehreno republikanu partijai un turejahs no pascha sahkuma pee teem pascheem pamateem, kureem winsch lihds schai deenai palizis ustizigs. Jau pehz 3 mehnescheem Gambetta winu eezehla par tirdsneezibas ministra beedru un drihs ari par koloniju ministra beedru. Pehdejâ amatâ winsch ihsti bij sawâ weetâ ar sawahm plaschajahm sinaschanahm, kuras winsch jo deenas zentahs wehl pawairot. Wehl tani paschâ gadâ winsch apzeloja wisas eewehrojamakahs Seemeku-Eiropas ostas, eepasihdamees ar zitureenes tirdsneezibas un finantschu apstahkleem. Wehlak ministerijahm beeschi mainotees, Fors weenumehr palika sawâ weetâ. Wina nopelnus eewehrojot, tautas weetneeku nams winu 1893. g. eezehla par sawu wize-presidentu un 1894. gadâ winsch kluwa par koloniju ministri. Par spihti wisahm pretineeku eerunahm winsch ari schinî weetâ ispelnijahs wispahrigu atsihschanu, un 1895. g. sahkumâ, Perjê atkahpjotees, it negaidot un nezerot Feliksu Foru eewehleja tani wisaugstakajâ Frantschu walsts amatâ, kurâ winsch wehl schodeen stahw.

Buhdams par republikas presidentu, Fors ir wiswairs zentees islihdsinat un saweenot daschadahs partijas, stiprinat waldibas waru, wairot walsts labklahjibu. Ahrejâ politikâ winsch ir parahdijees kâ ihsts meera draugs, un winam ari ne masumu par to japateizahs, ka Frantschu wezais eenaids un atreebschanahs domas Wahzijai pretim stipri gahjuschi masumâ. Tâpat sirsnigo draudsibu starp Kreewiju un Franziju daudz weizinajusi tagadejâ presidenta persona, kura wisur atron labpatikschanu un augstu zeenischanu.

—ss—

Grahmatu galds.

1. H. Wagnera. Pirmee stahsti is dabas mahzibam. II. daļa. Latwiski tulkojis Alberts Treulands. Derigu grahmatu nodalas isdewums. 79 lapp. 20 kap. Schi grahmata, kuras pirmâ daļa isnahkusi Jelgawâ Steffenhagena un dehla apgahdeenâ, pasneedz weegli lasamâ, skaidrâ walodâ tihkamas sinas is dabas walsts. Jaunibai, sewischki sahkuma skolahm, blakus lasamai grahmatai, „pirmee stahsti is dabas mahzibam" silti eewehlami. Grahmatas zena usluhkojama par lehtu, eewehrojot to, ka wina rotata 26 deesgan glihtahm bildehm. R. Behrsinsch.

2. Lauku mehrischana. Mahziba, kâ ahtri un weegli war ismehrot sawus laukus. J. Schiffera sarakstita. Schablowska apgahdeens. 20 lapp. 10 kap. Masak isglihtoteem semkopjeem, kas skolâ ejot naw nodarbojuschees ar geometriju un neprot aprehkinat laukumu, schi grahmatina buhs labs padoma dewejs. 20 sihmejumi tekstâ peelikti daschado aprehkinajumu paskaidroschanai.

R. Behrsinsch.

turedama meera karogu rokâ: Zara un presidenta wahrdi, ar kureem tee apleezinajuschi diwsabeedribu, turklaht ir bijuschi meera wahrdi. Tàpat ari no trejsabeedribas puses nule atkal nodota tahda pat apleeziba. Italijas kehninam pee Wahzu keisara zeemojotees, pehdejais gaischôs wahrdôs zildinajis trejsabeedribas meera domas, norahdijis uf winas droschajeem meera pamateem. Par trejsabeedribas stiprumu pehdejâ laikâ daschi sahka schaubiteees, eewehrojot Wahzijas draudseschanos ar Kreewiju, kà ari winas tuwoschanos Franzijai; runaja jau no jaunas trejsabeedribas starp Kreewiju, Wahziju un Franziju. Tatschu keisara Wilhelma runa Homburgâ, sanemot kehninu Humbertu, war deret par apleezibu, ka trejsabeedriba nebuht naw satrihzinata. Gan Italijâ ir kahda partija, kas wisai tihko pehz draudsibas ar Franziju un pehdejâ laikâ domajahs ari jau daudſ ko panahkusi. Schai partijai kehnina Humberta apzeemojums Homburgâ nemaſ nebij pa prahtam; tatschu no waldibas puses isskaidrots, ka Italijai gan ir dahrga laba satiziba ar Franziju, bet ka no trejsabeedribas wina tadehl nekaušees atwikinatees. —

Anglijai sawâ weentuligajâ stahwokli zitahm leelwalstim pretim ihsti patihkami wis newar buht, eewehrojot wehl to, ka ihsti draudsigu prahtu uſ Angliju neweena pati leelwalsts netura. Pehdejâ laikâ ihpaschi starp Angliju un Wahziju atkal bijuschas ne wisai patihkamas pahrrunas laikrakstôs un gan ari politikas wihru starpâ par Anglu tronamantineeka, Wehles printscha, peepeschu aiszeloschanu iſ Wahzijas, kur winsch usturejahs kahdôs weselibas awotôs. Prinzis tadehl tik agri aissteidsees, ka nebijis, kà zitahm reisahm, eeluhgts uſ leelajeem Homburgas manewreem. Uſ teem winsch atkal netizis tadehl ee-aizinats, ka Wahzu keisars nebijis eeluhgts uſ kehnineenes Wiktorijas jubileju. Bet lai nu buhtu, kà buhdams, katrâ sinâ war noskahrst, ka satiziba starp Angliju un Wahziju naw nekahda leelà, un ihstà nesatizibas sakne gan buhs meklejama abju walstju koloniju politikâ, ihpaschi winu plaschajôs noluhkôs Afrikâ, kur abas walstis grib preeksch sewis eemantot jo wairak, jo labak, pee kam tad sinams abju zeli daschkahrt nepatihkamâ wihsê krustojahs. Aiſ tahs paschas wainas Angkeem isnahk ari sadurschanahs ar Frantscheem. Tee pehdejâ laikâ rihkojahs ar tik labahm sekmehm sewischki Abesinijâ, ka Angkeem tas nemaſ newar patikt. —

No **Indijas** Angkeem pehdejâs deenâs peenahkuschas labakas sinas. Daschas nemeerneeku ziltis sahkuschas runat no islihgschanas. Tatschu daudſ wehl tas nenosihmè. —

No **Konstantinopoles** pehdejâs deenâs naw nekahdas eewehrojamas sinas nahkuschas. Sarunas wehl grosahs ap kara atlihdsinajumu un ta nodroschinaschanu. Atenes bankeeri solijuschees, daschus miljonus waldibai aisleenet, pehz kam wehl istruhkstoscho summu waretu drihsak ahrsemês sadabut. Bet Greeku-Turku jautajumâ jau tik spreests un atkal atmests, ka tur preekschlaikâ wisi wehrojumi weltigi. — Turku kara-spehkam Tesalijâ klahjotees slikti: daschadâs sehrgâs tagad mirstot wairak Turku kareiwju, nekà karâ no Greeku eerotscheem krituschi. —

Bulgarijâ notikuschi daschi pahrgrosijumi ministerijâ; tatschu domà, ka teem naw nekahdas leelas nosihmes. Wairak Bulgariju schimbrihscham ustrauz atkal kahds skandals, lihdsigs nesen isteesatajai Boitschewa prahwai. Proti tàpat ka Anna Simou esot nogalinata kahda zita skaistule, pehz tautibas Rumeneete, kurai bijis mihlestibas sakars ar kahdu Bulgaru ofizeeri. Par notikumu runajot wisa Sofija, bet polizeja neleekotees ne sinot. Tadehl Rumenijas suhtnis jau esot schihs leetas dehl eesneedsis Bulgaru waldibai stingru peeprasijumu. —

No eekschsemehm.

No Nagowjes pagasta, Pleskawas gub. Scho pagastu no 1893.—94. gada sahka apdsihwot wairak familijas Latweeschu, eepirkdamas sew semes par dsimtu, un tagad schè, ja nemaldos, dsihwo kahdas 13 Latweeschu familijas 7 werstju leelâ apgabalâ. Eewehrojams ir tas, ka schinî pagastâ J. Wilnitim peederoschâ Wotschnas mahjâ uſ Tautas Apgaismoschanas Ministra atkauju no 11. Junija 1896. g. skolotajs Augusts Dreimanis 22. Oktobrî 1896. g. atklahja skolu preeksch ew. lutertizigeem Latweescheem. Schi skola ir schimbrihscham wisâ Pleskawas gub. austrumu galâ weenigâ lutertizigo skola, un tadehl ari pagahjuschâ gadâ scho skolu apmekleja skoleni no 40 werstu attahluma. Kà dsird, tad Tautas Apgaismoschanas Ministris atkahwis Toropezas draudses mahzitajam Boasa kgam atklaht skolu Toropezâ preeksch lutertizigeem Igauneem un Latweescheem. Par skolotaju, kà dsird, apstiprinats Emils Bleiera kgs. Lai Deews dotu, ka austu wairak gaismas schaî tumschajâ laktâ. Weentulis.

Widseme.

No Rigas aprinka. Plaschakus apluhkojumus par daschahm schinî aprinki no manis apzelotahm weetahm uſ turpmaku laiku atstahdams, schimbrihscham pasneedsu ihsakus sinojumus par dascheem eewehrojumeem weenâ un otrâ pagastâ waj draudsê. — Rigas juhrmalas weetas bija scho wasaru no weeseem wairak nekà pehrugad apmekletas; bet ari dsihwokli schogad tè bija dahrgaki, nekà gadu eepreeksch. Schejeenes dahrgahs ihres, kà rahdahs, ar nahkoschu gadu jau sahks wairak paseminatees; jo saimneeki tè tagad sahk stipri baiditees no konkurenzes, kuru teem drihsi ween sagahdahs Wentspils un Leepajas jau usnemtee peldu weetu eerihkojumi. — Schogad ari Asari (Rigas juhrmalâ) peewilka wairak weesu, jo schinî wasarâ ari tè uſ juhras krasta sarihkoja masgaschanai wannas ar siltu juhras uhdeni. Tas pats schogad jo leelakâ mehrâ notika ari Majorôs. — Ari daudſ labdarigu darbu Rigas juhrmalâ scho wasaru pastrahdati; bes labdarigeem noluhkeem rihkoteem konzerteem, basareem, kolektehm u. t. t., tè notureti ari 8 preekschlasijumi (3 Latweeschu, 3 Wahzu un 2 Kreewu walodâ) par palihdsibas sneegschanu pee slihzeju glahbschanas un atdsihwinaschanas. — Par zitahm weetahm Rigas aprinki sinojot, ar sewischku preeku japeemin, ka skolotajs W. Osolina kgs Mangalu muischas parkâ nesen sarihkoja kuplus behrnu swehtkus, kuri wisai patihkami pagahja. — Doles muischas ihpaschneeka nahwes dehl Doles-Nekawas-Behrsmentes-Pulkarnes behrnu swehtki schoreis tika atlikti uſ wehlaku laiku. Taî weetâ tè isrihkoja leelskus kapu swehtkus, kuri uſ leelo lauschu pulku atstahja loti jauku eespaidu. — Ikschkilê pagasta weetneeku pulka lozekli gan apnehmuschees, ikkatra mehnescha pirmajâ peektdeenâ kahrtigi sapulzetees, bet to isdara loti reti un nepilnigi, — laikam gan tik ween aiſ ta eemesla, ka wini par sawa laika tehreschanu nedabu nekahdas atlihdsibas. Kad noluhkojamees uſ to, ka weetneeku pulka lozekleem daudſ deenu gadâ janokawè, kas ihpaschi nabadsigahs kalpu schkiras rokpelneem sahpigi sajuhtams, tad gan jawehlahs, ka ari weetneeku pulka lozekleem jadabu sawa atlihdsiba par winu puhlineem, it kà to jau sanem pagasta waldes un teesas lozekli. — No Ikschkiles wehl peeminams, ka tè tà nosauktôs Kabeles uskalninôs pehdejâ laikâ top isdariti usrakumi sinisklâ noluhkâ; tè atrasti zilweku skeleti. Israktajeem zilweku kauleem lihdsâs top atrastas daschadas upuru leetas, daschs dunzitis, kemmes, bronsa krustini, pa dsintara gabalinam u. t. t. Domà, ka schee apbedijumi notikuschi 11. gadu simtenî. — Pee leelà Ikschkiles pagasta preeweenots ari Tihnuschu pagasts. Sawu dabas jaukumu dehl Tihnuschu pagasts peeskaitams pee apkahrtnes jaukakeem apgabaleem. Masà Juglas upe, zaur wisu pagastu tezedama, ar saweem ehnaineem krasteem un lihtschu plawahm dod schim apgabalam wisai patihkamu, peewilzigu isskatu. Uſ schihs upes, Tihnuschu dakâ, jau wairak gadus no weetas pastahw 3 fabrikas, kurâs no egku malkas isgatawo papi. Bet tadehl, ka tè patehrè loti daudſ malkas, sewischki iſ tuwejà Ropaischu mescha, ta (t. i. malka) tè ar katru gadu top dahrgaka; pee wisa ta pelna fabriku ihpaschneekeem atleek deesgan eewehrojama — un ari strahdneekeem tè maksà it labas algas. — Tihnuschu saimneekeem ir maſ aramas semes un pat pee wisulabakahs mehsloschanas un apstrahdaschanas tè ne-isdabu daudſ wairak, kà tik ween paschu usturai. Tadehl Tihnuschu muischas ihpaschneeks, barons J. von Wolffa kgs, pats nodarbojahs ar lopkopschanu un to eewehlè ari saweem saimneekeem, zaur ko schinîs gruhtajôs pahrejas laikôs panahk it labu pelnu. — Tè pastahw ari „Tihnuschu-Ikschkiles dseedataju beedriba", kuru augschminetais weetejais leelskungs ik gadus loti teizami pabalsta ar it eewehrojamahm naudas dahwanahm. — Tàpat eewehrojami daschâ sinâ ir ari Salaspils un Stopinu apgabali; tè atrodahs wairak keegeku dedsinatawas un kahdas 10 kalku dedsinatawas, wairak kalkakmenu laustuwes, kurâs wairak simtu zilweku strahdà. Aiſ tahdas ruhpneezibas peekopschanas tad ari schejeenes eedsihwotaji, tirgotaji, amatneeki un ziti, peenemahs eewehrojamâ turibâ un pazelahs wisadâ labakâ saimneezibâ. Par gara dsihwes zilaschanu tè ruhpejahs Salaspils sahtibas beedriba „Labais prahts". Schi beedriba maſ gadôs to panahkusi, ka uſ winas nama wairs ne-atrodahs nekahdi paradi. Pee beedribas eewehrojamakeem isrihkojumeem ir peeskaitami winas preekschlasijumu un jautajumu isskaidroschanas wakari, kà ari winas ar jauku wairakbalsigu dseedaschanu puschkotee tehjas jeb familijas wakari. — Skrihweru konsuma jeb pahrtikas beedriba pagahjuschâ pusgadâ apgrosijusi prezes par 7671 rbl. 89 kap. Skaidrs atlikums paleek 151 rbl. 42 kap. Sawu paradu beedriba masinajusi par 1000 rbl. Mahksligos lauku mehslus wina saweem beedreem un ari nebeedreem isdewusi uſ wehlaku nomaksu par kahdeem 2000 rbl. — Stukmaneeschi (Kokneses draudsê) zaur weeteja mahzitaja G. Hillnera kga ne-apnikuscheem puhlineem nu ari apgahdati ar ihpaschu Deewa namiņu jeb luhgschanas namu, kurâ tagad ikkatru zetortdeenu noturehs deewakalposchanu, kà ari pa laikeem sewischkas bihbeles stundas. — Widrischôs (Turaidas draudsê) un Bihrinôs (Krimuldas draudsê) pehdejâ laikâ pee laudim pamanama sewischka dsihschanahs uſ laikraksiu lasischanu un behrnu mahzischanu gan pa mahjahm, gan pa skolahm. Tà peemehram Widrischôs ween tagad peenahk daschadi Latweeschu laikraksti pawisam ap 50 eksemplaru. — No Bihrinu muischas uſ wairak zitahm tuwakahm muischahm tagad top eerihkots telefons. — Ar rengu sweju, Bihrineeschu eewehrojamako pelnas awotu, pehdejôs pahri gadôs stipri gahjis uſ leju. Wainiga tè nu gan pa leelakai dakai buhs ne-apdomigà, jeb tà dehwejama „laupischanas sweja", kas noteek neatkautâ laikâ. — Matischôs pastahw jau gadeem lauku sawstarpiga krusas apdroschinaschanas beedriba; tagad nu ari Limbaschu apkahrtnes saimneeki nolehmuschi tahdu beedribu sawâ starpâ dibinat, lai gan sahkumâ tikai kà sara beedribu no Matischu beedribas. — Matischu draudses skolotajam K. Stakles kgam Rigas mahzibas apgabala kurators issazijis pateizibu par sekmigu mahzischanu un kreetnu skolas wadischanu. Ari draudses skolotaja kundse skolas meitenehm mahza saimneezigi rihkotees, sewischki kehki. — Matischôs tagad tikuschi sagatawojahs ari uſ brihwbibliotekas eerihkoschanu. — Peterupes draudsê zaur weeteja mahzitaja J. Stahmera kga ruhpibu tikusi atkal atdsihwinata „Rigas aprinka biteneeku beedriba", kura tagad atkal sahkusi it usziht igi darbotees. K. Bm.

No Matischeem. Kahdas nedelas atpakal no draudses schkihrahs muhsu ilggadigais un eezeenitais mahzitajs K. Moltrechta tehws. Schkirschanahs deenâ laudis bija sapluhduschi tahdâ skaitâ, ka neleelà basniza nespehja sawâs telpâs usnemt wairak tuhkstoschus sawam bijuscham draudses ganam pateizigos Matischneekus. Lepni no draudses zelti goda wahrti puschkoja schahs deenas nosihmi. Mahzitajs pats, lihdſ asarahm aisgrahbts, saweem kodoligeem atwadischanahs wahrdeem no daudſ klausitaju azim tapat asaras iswikinaja.

Sahkot no draudses dibinaschanas un basnizas usbuhweschanas 1687. gadâ Karlis Moltrechta kgs bija diwpadsmitais mahzitajs Matischôs. Kad winsch deewwahrdu studijas Jurjewâ bija beidsis, un wina preekschgahjejs Emils Hermans Sokolowskis aisgahja uſ Lugaschu draudsi, pee Walkas, par mahzitaju, winsch 1849. gadâ palika par muhsu draudses pastahwigu dwehseku kopeju. Sawâ tuwu pee pusgadusimtena ilgâ amata laikâ Moltrechta tehws ir nenogurstoschi strahdajis draudsei par swehtibu, winsch eemantojis pee wiseem tikai zeenibu un mihlestibu. Sekodams draudses attihstibai no senajeem klauschu laikeem lihdſ pat muhsu deenahm, winsch mums lihdſjutis baltâs un nebaltâs deenâs, dalijis ar mums preekus un behdas, winsch, tà sakot, ar sawu draudsi kopâ sa-audsis. Apbrihnojama bija wina atminas spehja. Ne-atradisim otra mahzitaja, kursch katra sawas wairak nekà 5000 dwehseku leelas draudses lozekla dsimuma gadu un deenu no galwas sinatu. Wina eemihkotee sprediki bija ihsi, bet dsiku un daiku domu pilni. Wina runas dahwanas swinigôs atgadijumôs atstahja warenu eespaidu.

Moltrechta tehws pahrgahja ar sawu dsimti uſ Walmeeras pilsehtu dsihwot un tur sawa muhscha pehdejahs deenas pawadit. Nowehlam winam patihkamu atpuhtu pehz tik daudſ swehtibas nesoscheem darbeem! (B. W.)

Wez-Kalsnawâ, kà „Balss" raksta, 3. Augustâ bija Kalsnawas pahrlabotahs basnizas eeswehtischana. Laudis bija peeteekoschâ wairumâ saraduschees, lai gan wehl ilgi nesaſneedsa to daudsumu, kahds bija domajams un sagaidams. Ari ahrdraudschu mahzitaja nebija neweena, isnemot mahzitaja kandidatu Döbneri jun. Altara runu sazija Döbners jun., sprediki un statistiskas sinas pasneedsa T. Döbnera tehws, kà prahwesta weetneeks. Pehdejà sprediki bija it zildinoschs un sajuhsminoschs, wina aprahdijumi: ka „kristigs zilweks ir bagats un augstas kahrtas" un ka „deewbijiga dsihwoschana ir muhsu peeklahjiba", bija pateesi un pahrdomati. Winsch mums pasneedsa ari sinas par paschu draudsi un basnizu. Pahrlaboschanai wajadsigo naudu draudse krahjusi jau 14 gadus. Pee ta pehdejôs 8 gadôs no katra galwas naudas maksataja nemtas 10 kap. un no muischahm pa 5 rubl. no katra arkla semes. Tà sakrahjees kapitals, ka pehrn wareja basnizai jaunu jumtu likt un schogad eekscheeni spodrinat. Bes tam wehl draudse sametusi 76 rubl. labprahtigi un truhkstoscho muischneeki peelikuschi.

Kurseme.

Kursemes gubernas kara klausibas kommisija „Kurs. gub. Awisê" issino, ka aprinku kara klausibas kommisijâs eesaukschanas kara klausibâ notikschot schahdâ deenâs:

Jelgawas aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Jelgawâ — 20. Oktobrî.
II. „ „ „ 15. „

Bauskas aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Bauskâ — 15. Oktobrî.
II. „ „ „ 20. „

Tukuma aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Tukumâ — 18. Oktobrî.
II. „ „ „ 15. „

Talsu aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Talsôs — 15. Oktobrî.
II. „ „ „ 20. „

Kuldigas aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Kuldigâ — 20. Oktobrî.
II. „ „ Saldû — 15. „

Wentspils aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Wentspilî — 18. Oktobrî.
II. „ „ „ 15. „

Aisputes aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Aisputê — 15. Oktobrî.
II. „ „ „ 20. „

Grobinas aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Grobinâ — 15. Oktobrî.
II. „ „ Leepajâ — 20. „

Jaunjelgawas aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Jaunjelgawâ 15. Oktobrî.
II. „ „ Jekabmeestâ 20. „

Ilukstes aprinka kommisijâ:
I. eesaukschanas kantonâ Grihwâ — 15. Oktobrî.
II. „ „ Ilukstê — 20. „

No Leepajas. Ar schejeenes Schihda Landawa namu tihrais posts. Pehrnâ wasarâ pehz leelà ugunsgrehka wina pussagruwuschee muhri tik ilgi rehgojahs gaisâ, lihdſ weens zilweks tapa peesists un otrs pawisam nosists, — tad tikai nama ihpaschneeks atzerejahs schihs bihstamahs gaisa lamatas likt noplehst. Schinîs deenâs, un proti pirmdeen 18. Augustâ, nu atkal kahds zilweks pee schi nama, kursch tagad teek jauns zelts, tik neganti sadausijees, ka tanî paschâ deenâ, nowests uſ pilsehtas slimnizu, pehz daschahm stundahm islaida sawu garu. Nosistais, kas bija strahdneeku kahrtas zilweks, atstahja seewu ar wairak sihkeem behrneem bes apgahdibas.

— Behdigi deesgan, kad dabujam redset pa eelahm maldamees un krogeem un dsehreenu pahrdotawahm blandamees strahdneeku kahrtas zilwekus, tehwus un dehlus, ar apskurbuschahm galwahm, kamehr mahtes un seewas zeesch mahjâs truhzibu un behrni brehz pehz maises; bet daudſ, daudſ behdigaki, kad wihru seewas un behrnu mahtes paschas nododahs dserschanas kaislibai un krogu dsihwes netiklibai. Tahdu wisai sahpigi behdigu skatu gadijahs dascheem garam gahjejeem redset pirmdeen 18. Augustâ Jaun-Leepajâ uſ Bruhscha un Kapsehtas eelas stuhra, kur daschas spihkera seewas un ostmalas strahdneezes tà bija peedsehruschahs, ka nespehja wairs meerigi isturetees, bet sahka paschas sawâ starpâ kildotees, gruhstitees un beidsot wisâ niknumâ kautees un pluhktees. Tuwumâ esoschais gorodowojs mehginaja satrakotahs seewas isschkirt, bet tahs polizista rihkoschanu nemaſ ne-eewehroja un beidsot metahs tam wehl wirsû, ka tas eejauzees winu trahzî un nekahwis tahm pehz patikschanas iskautees. Par peedsehruschajahm nemeerneezehm tapa sastahdits protokols un wehlaki tahm nahksees meera teesnescha preekschâ dot atbildi dehl meera trauzeschanas atklahtâ weetâ.

— Pee schejeenes meesneekeem pastahw nelahgais eeradums, gaļu iswadajot pahrak dikti braukt pa pilsehtas eelahm. Redsot schejeenes meesneekus brauzam, nebuht newar eedomatees, ka tee ir meerigi pilsoni, kureem katram saws darbs un sinama dsihwes gaita: no winu pahrak aplamahs steigschanahs drihsak jadomà, ka tee ir kahdi waijati behgli, kureem pats nelabais jau uſ pehdahm. Pat ugunsdsehsejus, uſ ugunsgrehka weetu steidsotees, neredſ tik trakisti brauzam, kà Leepajas meesneekus, „teka pakalas" un zitas „swarigas un steidsamas" prezes iswadajot. Protams, ka pee tik aplamas braukschanas bes nelaimes atgadijumeem newar ispalikt. Tà ari swehtdeen 17. Augustâ kahds no schejeenes meesneeku waroneem, it kà no pascha nelabà treekts, uſ Leelahs eelas tà usskrehja kahdam weenjuhgu ormanim wirsû, ka ormana sirgs tika notreekts pee semes, ekipascha apzirsta un diwas eekschâ sehdetajas dahmas uſ eelas isſweestas, kuras par laimi nebija wisai wahrigi sasituschahs; bet ormana sirgs tà bija uſ eelas brunga sadausijees, ka to tikai ar leeleem puhlineem wareja wairs pazelt un uſ kahjahm nostahdinat. Masakas sadurschanahs, it kà weena otra gahjeja apgahschana, schejeenes meesneekeem, protams, gadahs jo beeschi. Jawehlahs buhtu, kaut pret meesneeku nepeederigi aplamo braukschanu no peenahzigas puses turpmak taptu sperti jo stingri soli.

— Jau daschreis peedsihwots, kà ne wiseem ruhp Deewa wahrds un dwehseles swehtiba, kas beeschi jo beeschi mehdſ apmeklet Deewa namu un lauschu preekschâ isliktees par pateesu luhdseju un dwehseles gahdneeku. Tà ari swehtdeen 17. Augustâ Leepajas Katoļu basnizâ kahds sawads Deewa nama apmekletajs atradis par derigu kahdai seewinai apraudsit kabatu, no kureenes iswilzis maku ar wisu naudu. Protams, ka leelâ basnizenu druhsmâ beskaunigais saglis palika ne-usdabuts. — 13. Augustâ grahfenei Plater-Syberg tapa no winas dsihwokla Peldu eelâ, Strausa namâ, issagtas pa logu daschadas selta leetas par gandrihſ 300 rbl. wehrtibâ.

— Swehtdeen 24. Augustâ Leepajas Latweeschu Sw. Annas basnizâ bija no ehrgelneeka Feierabenda kunga isrihkots atkal leelaks garigs konzerts, kursch, kà dsirdams, bijis ari labi apmeklets un tà tad atlikums, kas nolemts basnizai par labu, gan laikam nebuhs it masais.

— Swehtdeen 24. Augustâ, tàpat ari pirmdeenu un otrdeenu pehz tam, schè plosijahs breesmiga wehtra, kura bija saweenota pa starpahm ar leeliskeem leetus gahseeneem un krusas negaiseem. Pilsehtâ wehtra nodarijuse deesgan daudſ un daschadu apskahdejumu, gan nameem jumtus, leewenu paschbeles un usrakstu iskahrtnes noplehsdama, gan ari dahrseem schogus apgahsdama un kokus nolausdama. No jau peeminetà kluhmigà Landawa nama wehtra bija sahkuse ahrdit stalaschas nost, tà ka dehles gahja pa gaisu un tad brihschkedamas gahsahs uſ eelas. Zilweku dsihwibas par laimi scho reisu kluhmigajam namam nekrita neweena par upuri. Leepajas esers, gan no leeliskà leetus, gan ari — pastahwigi seemeļa wakara wehjam puhschot — ne-eedsihtà juhras uhdena leeliski usplubdis un pahrklahjis ar uhdeni neween wisas apkahrtejahs plawas, ganiklas un aplokus, bet speedees ari daschu Leepajas deenwidus preekschpilsehtas eedsihwotaju pagrabôs eekschâ, skalodams pee tam dascheem nameem pamatus ahrâ. Deesgan daudſ posta pastrahdajuse wehtra ostâ. Tà wairak swejneeku laiwas tapa peegahstas ar uhdeni un nogrima. Kahdam Dahnu twaikonim, kursch ar trijahm tauwahm bija peesees ostâ pee krasta, tapa saraustitas wisas trihs tauwas un twaikonis mehtats un nesats pa ostu, lihdſ to beidsot isdewahs noturet un no jauna peesees. Otrdeen eebehga Leepajas ostâ, glahbinu no wehtras mekledami, 4 twaikoni un weens buru

kugis, kuri wisi bija wairak, waj masak zeetuschi no negaisa. L.

No Leel-Sesawas. Wasaraju pee mums un muhsu apkahrtnê jau wisur redsamu nopłautu, un saimneeki, kurreem jau ir peeteekoschs darba spehks, tee ari jau laukus ir nokopuschi. Gruhtaki eet ar labibas eewahkschanu teem saimneekeem, kuri lihgstamâ laikâ nesalihga peeteekoschu skaitu gahjeju, zeredami pee leelakeem darbeem peenemt wasarâ algadschus. Bet schogad ar algadschu dabuschanu ne-eet wis tik weegli — jo ir deesgan gruhti kahdu satwert, un ja dabon — tad tas leekahs ari kreetni aismaksatees. Bes 350—400 kap. nedelâ pee saimneeka galda jau gruhti algadschus dabut — daschreis, ja wisai truhkums speesch — jamaksâ pat wehl wairak. — Seemas labiba, wispahrigi nemot, ir deesgan labi pa-augusi — ari wasarejs naw wisai smahdejams. Lini schogad łoti labi. Kartupeli ari it teizami. —s—

No Jaun-Swirlaukas. 28. Augustâ bija schejeenes pagasta weetneekeem skolotaja wehleschana. Pehz wairakkahrtigahm debatehm eewehleja par skolotaju Baltijas seminara audsekni Indriki Meschotu. Nowehlu no sawas puses jaun-eewehletam labas sekmes! —s—

No Lestenes. Pee Lestenes muischas peeder leeli, labi eekopti meschi. Tas isskaidrojahs zaur to, ka bijuschais Lestenes muischas ihpaschneeks sewischki mihleja meschkopibu un apdehstija simteem puhra weetu ar meschu, kas tagad jau weetu weetahm pilnigi isaudsis. — Augusta mehnescha 27. deenâ bij Lestenes muischâ eeraduschees wairak meschkungi, apluhkot un eepasihtees ar Lestenes mescheem. K.

No Tukuma. Nesin waj wehl zitâ kahdâ pilsehtâ buhs tik daudz Schihdu, kâ scheit. Nepaeesi ne gabalinu, kad nesatikši schos „rebeneekus". Wini paschi mahk sazit, ka Tukums esot „slawena Schihdu pilsehta". Schim teizeenam pa dałai taisniba, jo wineem scheit pateesi wisadi laba dsihwe un tee war netrauzeti sawas „rebes" dsiht. Ari Schihdu weikali, skaita sinâ wehl pee mums pahrswarâ un lauzeneeki wehl arweenu mihl eepirktees pee „Mosus dehleem". Lai gan laikrakstôs jau daudz pahrrunats par Schihdu nekreetnibahm, tomehr muhsu apkahrtnes semneezini wehl to ihsti ne-isprot un tâ Schihds scheit ir wineem tas „widutajs", bes kura nedz ko pahrdod, nedz eepehrk. —

Pee mums labibas zenas eewehrojami zełahs. Tâ par labeem kweescheem pagahjuschâ nedelâ maksaja 3 rubli 60—80 kapeiku mehrâ; par rudseem 1 rubli 90—95 kap. lihdz 2 rubli 10 kap.; ausas un meeschi top wehl mas uswesti uz tirgu, tadehł zenas daschadas. — Tâ ka muhsu apkahrtnê bruhklenu ogas mas auguschas, tad schogad par winahm maksâ leelu zenu. Labas bruhklenu ogas maksâ 1 rubli 60—70 kapeiku seekâ. —

Tikko padsirdeja, ka Tukuma-Wentspils dselszelu sahks taisit, daudz schihs apkahrtnes kalpini tuhlit atstahja pawasari sawus saimneekus un palika „uz sewi", zeredami pee minetâ dselszeła buhwes daudz leelaku algu pelnit, nekâ pee saimneekeem. Bet nu, kâ redsams, winu lolotas zeribas issuhd, kâ duhmi, jo daudzi no wineem, kas bijuschi darbu peeprasit, dabujuschi atbildi, ka winus nebuht nepeenem pee ratschanas darbeem. — K. S—le.

Tukuma aprinkî par semneeku leetu kommisaru eezelts pee Kursemes gubernas waldes peeskaititais teesas sinatnu kandidats barons Drachenfelss.

No Talseem un apkahrtnes. Jaunais Tukuma-Wentspils dselszełsch leelijkâ mehrâ nodarbina schejeeneeschu prahtus un par to dsirdami daschadi spreedumi. Jaunais dselszełsch ees zaur scho apgabalu, kamdehł schejeenes semkopji ar leelako preeku apsweiza wehsti par Tukuma-Wentspils dselszeła buhwi, jo wineem nu turpmak buhs eespehja sawus raschojumus weeglak aisgahdat uz Rigu un pahrdot par tureenes zenahm. Ari dahrgais laiks zaur to tiks daudz aistaupits, jo lihdz schim aisgahja waj wesela nedeła, kamehr isbrauza Rigu, kurpretim turpmak to warehs isdarit pahris deenâs un ar masakeem isdewumeem. No Talsu pilsehtinas jaunais dselszełsch buhs apmehram 1 juhdzi atstatu un, kâ zerams, Talseem pretim tiks eerihkota kahda masaka stanzija. Pilsehtinas apdsihwotajeem jaunais dselszełsch łoti pa prahtam, isnemot pasta sirgu turetajus un zitus sirgu ihpaschneekus, kuri lihdzschim peeweda no Rigas tirgotajeem prezes un zaur to daschs labu naudas summinu nopelnija. Turpmak schi pelna protams kritihs nost, jo jaunais dselszełsch stahsees par widutaju starp pilsehtinas tirgotajeem un Rigu. Jaunais dselszełsch, kâ lasitajeem jau sinots, jau sahkts buhwet un to, kâ dsird, zer pabeigt jau nahkoschu rudeni. Scheitan ari isplatijuschahs walodas, ka tiklihdz schis dselszełsch buhschot gataws, tad tuhlit ari buhweschot dselszeku starp Jelgawu un Tukumu. Lai Deews dotu, jo ari ta apgabala apdsihwotaji pehz dselszeła ilgotees ilgojahs. —l—

Par **Saukas mahzitaju** eekschleetu ministeris apstiprinajis Arturu **Krögeru**, lihdzschim mahzitaja palihgu Wez-Saulê.

No Aprikeem. Schejeenes moderneeks aispagahjuschâ nedelâ kahdu rihtu pulksten tschetrôs, brauzot no Leepajas uz mahjahm, netahlu no muitas nama tizis aisstahts no tschetreem nepasihstameem zilwekeem, kuri to iszehluschi no rateem, nogehrbuschi tam labakahs drehbes, atnehmuschi 30 rbł., kurus moderneeks bijis eenehmis par sweestu, seeru, peenu un zitahm prezehm, un tad palaiduschi to wałam. Pa wisu to laiku weens no usbruzejeem turejis moderneekam rewolweri uz kruhtim, draudedams to uz weetas noschaut, ja tas mehginaschot pretotees, waj saukt pehz palihga, kadehł tad ari moderneeks nebrihkstejis ne pihkstet un atdewis laupitajeem wisu lehnâ garâ, luhgdamees, lai jel tam dsihwibu taupot. Sirgus un ratus tas, wałam palaists, panahzis uz schosejas, jo tos peesawinatees laupitaji ne-atraduschi par wajadsigu un derigu. Moderneeks pehz pascha isteikuma weselus 18 gadus brauzis ik nedełas uz Leepaju un arweenu tam bijis rewolweris lihdz, bet nekad negadijees to lietot; tè nu taisni schini reisâ to eedomajees atstaht mahjâs, un laupitaji, itin kâ pasaukti, tuhlin klaht un isleeto isdewigo gadijumu. Ja, muhschu dsihwo, muhschu mahzees! — —.

No Nihzas. Swehtdeen 24. Augustâ pawakarê tapa schejeenes juhrmalâ, 18 werstis uz deenwideem no Leepajas, isdsihts malâ Wahzu buru kugis „Sophie Katharine" (kapteinis Buse), kursch ar dehłeem lahdets gahja no Mehmeles uz Leepaju. Wisi kuga laudis noglahbahs ar kahdu no kuga laiwinahm, tâ ka palihgâ atsteiguschees krastmalas glahbeji nedabuja daudz ar saweem glahbschanas aparateem rihkotees. Kugis bija sestdeenas rihtâ isbrauzis no Mehmeles un uz juhras tizis zaurs, lihdz tad pehz ilgaka zihnina ar wehtru un wilneem tika isgruhsts krastâ. Tâ ka tagad wairak deenu no weetas pastahw wehtra, tad kugis peedsihts gluschi pee malas un dsiki eegrihkojees smiltis, tâ ka par wina iswahkschanu nawa wairs ko domat. — Schejeenes juhrmalâ bija schihs wasaras swejiba wisai wahja un ne-isdewiga. Daschi swejneeki nenoswejoja ne paschi sawu wajadsigu teesu. Pahrdot siwis spehja gan tikai kahds retais un tad ari łoti neezigâ daudzumâ. — Rahzeni, ko schejeeneeschi jo leelâ daudzumâ stahda, auguschi gan labi un rascha nosauzama katrâ sinâ par bagatu. Tikai nemitigais leetus, kas pehdejâs deenâs schè usnahzis, stipri kawè rahzenu nowahkschanu un sahzis tos puhdet. —ee—

No Palangas. Zeturtdeen 21. Augustâ noslihka pee Palangas juhrâ masgajotees schejeenes progimnasijas 15 gadus wezais skolens Aleksandris Jahseps Mischeiko, kas bija weenigs dehls saweem wezakeem. Lihkis wehl tagad naw malâ isdsihts. U.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 3. lihdz 10. Septembrim. Swehtdeen, 7. Septembrî: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldu. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudzê uzsaukti: Jahnis Prihwerts ar Greetu Brinkis; Janis Walters ar Liseti Paulini Leepa; mirušie: Anna Leja, 52 g. w. — Pilsehtas draudzê uzsaukti: Jahnis Reinis ar Annu Dihzman; Kahrlis Wasdikis ar Karolini Greetu Skarbul; mirušchi: Anna Steinberg, 17 g. w.; Anna Upman, 4 m. w.; Katrihne Kasak, 50 g. w.; Lihse Huhn, 1 g. 9 m. w.; Pauline Pink, 12 n. w.

Pilsehtas draudzê dahwanu eenahzis: preeksch jaunahs basn. — 3 r. 75 k.; preeksch palihdz. lahdes — 45 k.; preeksch misiones — 25 k.; preeksch basn. wajadz. — 25 k.

Sw. Trihsweenibas basnizâ swehtdeen 31. Augustâ Kursemes zeen. generalsuperintendenta kungs eeswehtija mahzitaja amatâ kandidatus: Dekfne — par mahzitaja palihgu Zodê un Groffe — par mahzitaja palihgu Wez-Saulê.

No Jelgawas Latw. Beedribas isgahjuscho swehtdeen faribkotee uzsvedumi is Latw. tautas dsihwes bij pulzinajuschi ihsteni dischu skaitu skatitaju, gan pilsehtneeku, gan lauzineeku, kas wisi ar leelako labpatikschanu nosketijahs raibajôs skatôs un noklausijahs jaukajâs dseesmâs. Darbiba uzsvedumôs, sihkumus atskaitot, noriteja gludi un weikli; sewischki labi isdewahs dejas un rotalas, kâ ari dsihwe pee kahsu meelasta galda. Bet wehl wairak atsihschanas pelnija dseedaschana, kas weetahm spehja tihri aisgrahbt. Leelakâ pateiziba tè peenahkahs abahm solisteenehm, ihpaschi zeen. Brigadera kundzei, bet ari zitahm dseedatajahm un dseedatajeem. Wiss kopâ spehja apmekletajeem sneegt jo gaischu un dsihwu bildi no muhsu sentschu dsihwes preekôs un behdâs, jokôs un nopeetnibâ. Tè redzejam, zik mas muhsu tehweem ir bijis wajadsigs preeksch lihgsmibas, zik weenkahrschi bijuschi winu preeki, bet ari, zik daudz juhsmibas, sirsnibas un tiklas nopeetnibas slehpees winu weenkahrschajâ dsihwê, kuras leelakâ rota bijuschas nerimstoschahs dseesmas. — Nahkoschu swehtdeen uzsvedumus atkahrtos; zerešim, ka tee, kas tos wehl naw apmeklejuschi, nahkoschâ swehtdeenâ nekawesees to darit. —ss—

Jelgawas Latw. Beedr. teatris. Pehz uzvedumeem bija beedribas seemas sahlê teatra izrahde. Izrahdija Treptowa un Hermana tautas lugu 4 zehleenôs „Muhsu dakteris." Luga tehlo weeglprahtigu studentu dsihwi un tahs sekas. Kalejs Swaigsne, suhri, gruhti strahdadams, ir paguwis kaut ko eekraht. Scho krahjuminu isleeto wezee Swaigsnes sawu dehlu Paulu skolodami, augstskolâ suhtidami. Wini zer no ta wiskreetnako, sagaida winu beidzot mahjâs kâ augstskolu beigušchu, kâ dakteri. Bet drihz izrahdahs, ka Pauls augstskolâ slinkojis, slinkojis, kamehr no tureenes tizis izraidits. Tehwa suhtita nauda naw peetikuse weeglprahtigajai dsihwei, tas eetaisijis milsigus paradus. Pauls ir nenoteiktas, wahjas dabas, wina waditajs ir students Strautinsch. Pee izrahdes peedalijahs Rigas Latw. teatra spehki Aleksanders Freimanis un Dawids Schwenkis. Abi kungi spehleja teizami; apmeerinoschi bij ari schejeenes spehki Ed. Leepinsch kâ Pilitè, auglotajs, R. Weidemanis Tûbekes lomâ, E. Puhpol (Rosite), A. Ehrglis (Wipps, dejas skolotajs), J. Zerinsch (medizinas students Pauls Swaigsne), A. Wahrpa (Paula mahte). Weiklahs dejotajas atrada publikas peekrischanu. Wispahr spehle noriteja gludi. Sahle bij ispahrdota. —sch—

Kursemes mahjruhpneezibas beedriba ustur Jelgawâ jau gadeem kahdu eestahdi, kur skolneekus, jauneklus, kâ ari apprezetus wihrus, kas tè paschi labprahtigi fanahk, pa wakara stundahm mahza pagatawot daschadas sihkakas, pee mahjahm wajadsigas leetas, kâ ari zitus dsihwê leetajamus preekschmetus. Zaur schahdu rihzibu mahzekli tè eenemahs roku weiklibâ, wada sawu prahtu uz praktiskaku darbu, pazeł pee sewis wairak dsinibas uz wehlaku amata peekopschanu; wispahrigi schais wakarôs ari zeł un stiprina wisadus labus tikumus to starpâ, kas tè uz scho darbibu sapulzejahs. Augschminetâ mahjruhpneezibas eestahde, kura tagad atrodahs Leelajâ eelâ Nr. 38, sawas mahzibas stundas preeksch scha otra pusgada jau usfahkusi 22. Augustâ, bet peenem ari wehl aisween tahs personas, kuras wehlaki peeteizahs. Uz scho wisai noderigo mahzibas eestahdi daram sewischki usmanigus ari lauzeneeku wezakus, lai wini sawus jauneklus kurus Jelgawâ nodewuschi skolâ un uz dsihwi, pamudina pa wakareem apmeklet ari scho darbu skolu, kurâ brihwo laiku wisleekderigaki war pawadit un pee tam few sagatawot zeku uz to darbibu (t. i. uz warbuht kahdu wehlaku amatu) kurai ari wehl schinis laikôs ir un droschi ween ari uz preekschu buhs — selta dibens. K. Bm.

Jelgawas łauschu kehkis tagad, rudenim nahkot, top atkal stipraki apmeklets. Atwehrts tas ir ikdeenas: preeksch ehschanas — tikai ap pusdeenas laiku, no pulkst. 11 lihdz 1 pusd., preeksch tehjas dserschanas — no pulkst. 7 no rihta lihdz pulkst. 8 wakarâ. Par eewehroschanu tè japeesihmê scha łauschu kehka tagadejâ stingri eeturetâ kahrtiba, pehz kuras neweens peedzehrees zilweks schini ehdeenu namâ netop eelaists; ir ari aisleegts, schihs telpas isleetot par kahdu satikšmes waj sarunaschanahs weetu; tè gan war panemt lihdzi maisi, bet nekahdu ehdeenu. Kâ wisai noderigs eerihkojums tè pagahjuschâ gadâ bija daschadeem laikraksteem apgahdatais lasamais galds, par ko beedriba wisâ gadâ upureja apmehram 14 rbł. Schogad, pa wasaras laiku, tè wairs netureja nekahdus laikrakstus; bet jazer, ka scho rudeni un seemu tè atkal eerihkos lasamu galdu, zaur ko scha ehdeenu nama apmekletaju starpâ ari tikumiga dsihwe ne wis masâ mehrâ taptu zilata. Scho łauschu kehki lihdz ar wina sekmehm mehs wislabaki mahzamees pasiht, ja mehs tuwaki eeskatamees wina darbibâ. Jelgawas łauschu kehkis, dibinats no Walgahles baroneses Olgas von Firks jaunkundzes 1893. gadâ un kahdus 3 gadus no weetas no schihs paschas baroneses pahrwaldits, pahrgahja pagahjuschâ gadâ, 1. Julijâ, Jelgawas labdarigahs kristigas feeweeschu fabeedribas ihpaschumâ. No sawas senakahs weetas, Katoku eelâ, schis kehkis pagahjs gada beigâs tika pahrzelts uz tirgus platscha № 10, senakâ Windelbandta kunga namâ. Scho namu preeksch scha łauschu kehka eepirka un augschminetai feeweeschu fabeedribai dahwinaja Walgahles baronese, Olga von Firks jaunkundze. Schai jaunajâ namâ atrodahs sewischkas telpas ehdeenu, sewischkas kafejas un tehjas pasneegschanai. Schis łauschu kehkis par saweem isdoteem ehdeeneem un dsehreeneem pehdejôs gadôs eenehmis ikgadus zaurzaurim 2600 rbł., un gandrihz tik pat daudz ik gadus ari isdewis. Laudis schini kehki salasahs — kâ is pehdejeem gada pahrskateem redsams — wiswairak ap pusdeenas laiku, jo pa scho laiku tè pehdejôs gadôs pahrdotas zaurzaurim 10,000 porzijas daschadu supas ehdeenu un apmehram 8000 desu ik gadus. Pa wakareem tè no-ehd tikai 6000 porzijas supas ehdeenu gadâ. Zepeschu tè par gadu no-ehd zaurzaurim 6500 porzijâs. Otrâ nodalâ, t. i. tehjnizâ, par gadu nodser zaurzaurim 100,000 kruhschu tehjas un kafejas (wiswairak tehjas — 80,000 kruhschu). Maises tè par gadu apehd zaurzaurim 36,000 gabalu (wiswairak baltas maises, apmehram 24,000 gabalu). Schee skaitli it gaischi izrahda, zik daudz labuma schis łauschu kehkis sagahda Jelgawas masakturigeem eedsihwotajeem, sewischki schihs pilsehtas strahdneeku laudim. K. Bm.

Pahrtikas tirgû tagad no 1. Septembera sahkâs atkal jauna rosiba ar zwaigas gałas andeli, kuru tagad pilsehtneeki sanem ar preeku, tamdehł ka schahweta gała pehdejâs pahri nedelâs palika stipri dahrga, ap 20 kapeiku mahrzinâ, kas tagad labu laiku nebija wis bijis. Cemeflis, kamdehł schahwetas zuhkas gała tik drihz pazehlahs, ir tas, ka gałas pahrdewejeem wezs krahjums nahk pee beigahm un jaunu wehl newar dabut, jo zwaigu gału tagad lauzineeki ne-eewed; ja ari kahdu barotu zuhku kahds uzwed tirgû, tad ta ir japahrmakfâ. Pee tam wehl tas jaeewehro, ka tagad daudz lauku saimneeki no tejeenes gałas pahrdewejeem eepehrk gału preeksch sawahm mahju wajadsibahm, zaur ko protams top wehl jo ahtraki patehrets gałas pahrdeweju sasikuschahs prezes krahjums. Daudzi laukšaimneeki schinis laikôs tâ eenehmuschees, ka rudenôs nobaro zuhkas un tad nokautas wed tirgû un nereti pahrdod par 7—8 kapeikahm mahrzinâ, protams neschahwetas, bet wasarâs brauz atkal Jelgawâ un pehrk no gałas pahrdewejeem pa gabalam atpakaļ, makfadami gandrihz 3 reis tik daudz kâ rudenî, kad paschi pahrdewa. Zik nepareisa schahda laukšaimneeku rihkoschanahs, uz tam jau esam schini weetâ aisrahdijuschi. No zitahm pahrtikas prezehm tagad eewehrojami plascha ahbolu nodała, kura ir katru deenu ihsti bagati apmekleta; netruhkst ahbolu, netruhkst pirzeju. Labi ahboli makfâ garnizâ 8—12 kapeiku un bumbeeri 5—8 kap. garnizâ; kritušchee koku augli protams ir wehl lehtaki. Pluhmes mas teek uzwestas, laikam schogad tahs naw labi isdewuschahs. Peena preses wehl arween semâ zenâ; sweests daschu deenu teek stipri meklets; wideja zena tam tagad ir 28 kapeikas mahrzinâ. Dahrsa sakne un gurki wehl arweenu teek wairak uzwesti, nekâ tos spehj izpirkt. Milti, putraimi un sirni ilgam wairs naw pahrtikas tirgû redzeti; maises zenas stipri pazehlahs. Wistu olas makfâ 2 kap. gabalâ. Labiba łoti mas tagad teek tirgû uzwesta. Salmi makfâ 250 kap. birkawâ, feena un ahbolina zena no 280—300 kap. birkawâ. Malka ap scho laiku mas teek uzwesta, bet mas ari pehz tahs teek meklets, — silts laiks. Siwim schogad zena ir pazehła. Kartupeļu zenas zełahs; par labeem balteem kartupeļeem makfâ 70—80 kap. mehrâ. Peena lopeem zenas mehrenas; gałas lopeem stipras zenas un tee teek ari mekleti. — Darba spehki tagad ari teek mekleti un ir stipri dahrgi; stipram wihreeschu kahrtas strahdneekam makfâ 70—80, daschôs atgadijumôs pat lihdz 100 kapeiku par deenu. Seena plahweji pelna 120—150 kap. par deenu. Seeweeschu kahrtas strahdneezes pelna pee feena grahbschanas, dahrsu darbeem jeb kartupeļu nemschanas 40—50 kap. par deenu. u

Eekam koku augłus baudeet, tos eepreeksch nomasgajeet! Arweenu beeschaki teek no ahrstu puses uz to aisrahdits, ka nedrihkst uz tirgu pirktus koku augłus bez eepreekschejas nomasgaschanas baudit. Kad nu tagad Peterburgâ izzehlees leelâ mehrâ bihstamais difteritis jeb łaunâ kakła slimiba, tad tureenes ahrsti kâ uz pirmo slimibas dihgli aisrahda uz nemasgatu un netihru koku augłu baudischanu. —e—

Schejeenes karciwji no saweem wasaras mahjokleem pee Rigas pahrnahza sawôs seemas kortelôs — siltajâs kasarmâs — treschdeen 27. Augustâ. Winu mantas pa dselszeku pahrweda jau pahris deenu agraki. —.—

Pilsdahrsâ atrastâ nedsihwâ seeweete, par kuru „Latw. Aw." 33. numurâ sinots, esot ussihmeta; winai bijis wahrdâ Karlihne Kronberg, dsim. Urban, un ta dsihwojuse Skrihwera eelâ Retiga namâ —.—

Uguns-grehks. Swehtdeen 24. Augustâ pulksten 12 pusdeenâ izzehlahs leels uguns-grehks aiz Annas wahrteem Lewina sudmalâs, kur aiz nesinama eemesla bija aizdedzees wehja sudmalu jumts un ihsâ laikâ uguns apnehmis jaunahs twaiku sudmalas, kâ ari turpat esoscho wilnas kahrstawu un wehrptawu. Kamehr uguns-dzehsejs pa slikto zeku turp aizbrauza, patlaban eegahsahs twaika sudmalu jumts un azumirkli pahrwehrta wisu apkahrtejo plazi par warenu leesmu juhru, tâ ka no degoscho ehku glahbschanas newareja wairs ne domat. Uguns-dzehsejeem atlika darba deesgan glahbt pretim schosejai atronoscho koka ehku, kurâ atradahs seens, salmi un sausa malka; tikai ar leelahm puhlehm un twaika sprizes palihdzibu izdewahs to no aizdegschanahs aizsargat. Aiz breesmigâ karstuma degoschai fabrikai nemas nebija eespehjams pa 10 lihdz 20 pehdu tuwotees un tâ tad uguns-dzehsejeem leelo uguns-juhru wajadzeja sawaldit notahlehm, kas teem beidzot pehz 2 stundu gruhteem puhlineem ari izdewahs. Bet nakti no pirmdeenas uz otrdeenu zaur prahwo wehju uguns bija atkal sahkuse izplatitees un draudejuse apkahrtejahm ehkahm breesmas, tâ ka uguns-dzehsejeem bija atkal ar sprizehm uz deguma weetu janobrauz un pehz 2 stundahm tika uguns pilnigi apdzehsta. Nodegusê fabrika ar blakus ehkahm bijusi apdroschinata par 56,000 rubłeem un notikusê skahde esot 40,000 rubłu leela. Wehja sudmalas naw bijuschas apdroschinatas. Ari blakus fabrikai esoschâ meldera dsihwojamâ ehka lihdz ar kustamu mantibu nodegusê lihdz pamateem, kas bijuse apdroschinata par 10,000 rbł. Tikai nenodedza gipsa maltawa, kas turpat uguns-grehka tuwumâ atradahs un bija jauna muhra ehka un wehjam eesahnus pagreeschotees palika no uguns ne-aizskahrta. —r—

Sahdzibas. Izgahjuscho nedel kahdu deenu sagłi bija Paula eelâ K. namâ no eelas puses atkrampejuschi pagraba durwis un tur izsaguschi 41 pudeli wihna, ko tee klusam aizneguschi projam un paglabajuschi. Daschas deenas wehlak 4 pudeles no schi sagtâ wihna tikuschas atrastas Sakajâ eelâ N. nama sehtâ; bet kâ tahs tur nokłuwuschas, to neweens nesin pateikt. Lai gan polizeja drihzumâ ari zitas sagtahs wihna pudeles pakaļ meklejuse, tad tomehr lihdz schim nekas ne-esot atrasts. Skahdes esot par wihnu un pudelehm lihdz 60 rubłu. — Nakti no 23. uz 24. Augustu izdarita sahdzība pee schejeenes dzelszeła stanzijas, kur kahds strahdneeks struhkłu aku rakdams par nakti negahjis mahjâs, bet gulejis uz dzelszeła sleedehm kahdâ wagonâ. To nosłatijees kahds garnadzis un kamehr strahdneeks minetâ nakti aizgahjis pilsehtâ, tikmehr garnadzis, eespeesdams wagonam logu, pa to eekahpis un nosadzis daschadas drehbes, pasi, un daschadus naudas papihrus, kas bijuschi wehrtibâ lihdz 250 rubłeem. Domâ, ka sahdzibu buhs izdarijis kahds no wina darba beedreem. — Nakti uz 25. Augustu Sudmalu eelâ, pee tirgus, otrâ stahwâ dsihwojoscham schejeenes tirgonim M. kahds garnadzis zaur jumtu eekahpdams izsadzis iz otra stahwa behninga tur iskahrto weschu un zitas drahnas, tâ ka skahdi rehkinot lihdz 20 rubłeem. — Tai paschâ nakti Peterburgas weesnizas apkalpotajam, kas dsihwo minetâ nama ehrbergi, kamehr tas druzzin izgahjis un atstahjis istabu ne-aizsłehgtu, nosagts sudraba kabatas pulkstens un weena kahrta jaunu drehbju. Skahdes esot lihdz 30 rublu. —.—

Nezereta nahwe 21. Augustâ usbrukuse kahdam tejeenes strahdneekam, pee tirgotaja P. labibas maisu nesot, kad tas patlaban taisijees ar maisu kahpt uz behningi. Neweenam nezerot tas ar wisu maisu bija pakritis un bija gandrihz uz weetas pagalam; ahtrumâ atsauktais ahrsts apleezinaja, ka tam treeka peemetusees; bet tâ ka wehl makenit dsihwiba bija eekschâ manama, tad darba beedri to deki pahrnesa mahjâs, kur tas ari drihz beidza dsihwot. Tâ tad atkal peedzihwojums, ka no dsihwibas lihdz nahwei ir — tikai weens solis. —ns.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Maskawâ, 30. Augustâ. Kahds no Jaroslawas peenahkoschs pasaschkeeru brauzeens ar tahdu spehku atskrehja pee schejeenes woksala, ka tas sadragaja kahdu uz sleedehm esoschu tukschu bagaschas wagonu un lokomotiwe eeurbahs stanzijas ehkas seenâ. Pee tam bagaschas wagons, kas nahza pehz lokomotiwes, tapa sadragats un dzelszeła deenesneeki, kuri atradahs schajâ wagonâ, izmesti ahrâ. Ari kahds treschahs schkiras pasaschkeeru wagons lihdz pusei tapa eespeests, pee kam 9 personas tapa eewainotas, starp tahm diwas gruhti.

Nischnij-Nowgorodâ, 1. Septemberî. Janitschewska sehkli wakar sadega un nogrima bugsir-twaikonis „Werni Poslanik", kursch peedereja Kaplinskim. Uguns izzehlahs maschinu ruhmês, apgahdzotees lampai. Gada tirgus łoti ahtri isklihst. Wilzeeni uz Maskawu ir ar publiku pahrpildîti.

Bakû, 29. Augustâ. Kara teesa nospreeda nahwes sodu zaur pakahrschanu laupitajam Asis Bekam, kursch bija peedalijees pee sawa pulka laupischanas usbrukuma kahdai fabrikai pee Udjasaras stanzijas; zihnâ 2 kasaki nonahweti un 4 eewainoti.

Parisê, 11. Septembrî (30. Augustâ). Serbijas kehninsch, no tehwa pawadits, atbrauzis schè un dosees uz Biarizu, kur kehnineene Natalija usturahs.

Parisê, 11. Sept. (30. Aug). Siamas kehninsch, pawadits no saweem trim dehleem, tè atbrauzis ar presidenta wilzeenu. Presidents Fors ar wiseem ministreem, isnemot Bilo, sagaidija kehninu dzelszeła stanzijâ. Ap pulksten 5 kehninsch apmekleja presidentu Elisejas pilî.

Tatisâ, 12. Septembrî (31. Augustâ.) Wahzu keisars schè atbrauza un tika dzelszeła stanzijâ sagaidits no Austrijas keisara, erzherzogeem un augstmaneem.

Filipopolê, 11. Sept. (30. Aug.) Twaikonis „Scheref", uz kura atradahs 78 Jaun-Turki, kuri nosoditi uz nometni Afrikâ, aizbrauzis uz Tripolisu.

Konstantinopolê, 10. Septembrî (29. Augustâ). Angłu wehstis par jauneem Turku preekschlikumeem waldibas aprindâs usskata par nepareisahm un wehsti par izspreeschanu daschu meera lihguma nosazijumu sinâ par pa-agru; jebschu sarunas starp waldibahm labi sokahs, tomehr wehl naw nosazits laiks, kad no jauna usfahks sehdes Tosanê. Suhtnis Teheranâ, Mukirs pascha, dehł jaunakeem notikumeem uz robeschahm, atsaukts atpakaļ un wina weetâ stahjahs wina senakais preekschgahjejs, Wan-James pahrwaldneeks Eddins pascha.

Konstantinopolê, 11. Septembrî (30. Augustâ). Abesinijas suhtneeziba swehtdeen dosees zełâ uz Peterburgu. Pahrruna par daschadeem jautajumeem notiks tikai pehz winas atgreeschanahs no Peterburgas. Tad winu pawadihs Turku suhtneeziba, lai Menelikam nodotu wehstules, ordenus un wisadas dahwanas. Schi suhtneeziba sastahwehs no palkawneeka Sadikas, diweem wirsneekeem un weena zwilleerehdna.

Waschingtonâ, 10. Septembrî (29. Augustâ). Pehz pehdejâ mehnescha sinojuma zaurmehra rascha ir: Turku kweeschi 79,3 pret 84,2 mehnesi eepreeksch un 91 pagahjuschâ gadâ; kweeschi 85,7 pret 74,6 pag. g.; ausas 84,6 pret 74 p. g.; rudzi 90,1 pret 82 p. g.; meeschi 86,4 pret 87,5 pag. mehnesi un 83,1 p. gadâ.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Sweiks, kapt. Anfons, 28. Jul. posts no Arkangelkas uf Newportu. Saturn, kapt. Lorenz, 30. Jul. uf Cardiffu un Orient, kapt. Grehwe, 6. Aug. uf Plymouthu, Pauline, kapt. Krl. Bauers, no Maracaibo fineer un dselteno krahfas koku lahdinu wesdams, 19. Aug. fasneedsis Falmouthu. Berthold, kapt. Zihruls, 1. Aug. no Leepajas iseedams, 16. Aug. nonahzis Bonesâ. Jonathan, kapt. Abolinsch, atrodas zelâ no Santos uf Demeraru. Lilly, kapt. Trautmans, 19. Aug. isbrauzis no Alloa uf Rigu. Lucas, kapt. Krohns, 20. Aug. posts no Newkastles uf Pernawu. Austra, kapt. Drehsinsch, 17. Jul. Perthu atstahdams, 22. Aug. nonahzis Onegâ, eenemt lahdinu uf Shorehamu. Sydonia, kapt. Seglinsch, kursch 16. Jul. bij isgahjis no Cardiffas uf Lisabonu, bet aukâ sabojatu mastu dehl eesteidsees Plymouthâ, peespeests iskraut ap 100 tonnu lahdina, lai waretu isdarit wajadsigahs reparaturas. Nahra, kapt. Puhlinsch, no Burgas braukdams, 20. Aug. nonahzis Leepajâ. Walgalzeem, kapt. Blahse, no Dagerhamas isbraukdams, 19. Aug. sasneedsis Oskarhamu, kur eenems lahdinu uf Ramsgati. No Grangemouthas isgahjis uf Peterburgu 21. Augustâ Aldebaran, kapt. Schultmans, Geschwister Damkaln, kapt. Gulbis, uf Rigu. Anna Ottilie, kapt. Salminsch, 12. Aug. posts no Kokkas uf Medway. Carl, kapt. Prahels, 1. Aug. Newkastli atstahdams, 17. Aug. sasneedsis Kronschtati, uf Peterburgu eedams. Mars, kapt. Breinkopfs, 17. Aug. isgahjis no Kronschtates uf Sunderlandi. No Rigas isgahjuschi 20. Aug. August, kapt. Kongs, uf Southamptonu, 23. Aug. Amalie, kapt. Sielemans, uf Sunderlandu. Seedonis, kapt. Martinsons, 24. Aug. atstahjis Burntislandu, uf Rigu nahkdams. Julia Maria, kapt. Weinbergs, 24. Aug. isgahjis no Ramsgates uf Fowey, eenemt lahdinu uf Rigu. Anna Olga, kapt. Matusals, no 20. Aug. atrodas zelâ no Helsingforsas uf Nieuportu, Belgijâ. Austrums, kapt. P. Bauers, 12. Jun. no Cardiffas isbraukdams, 19. Jul. nonahzis Laguayrâ, Wenesuelâ, no kureenes 4. Aug. dewees zelâ uf Belisi, Honduraſâ. Bolly, kapt. Apsche, no 21. Aug. atrodas zelâ no Stettines uf Plymouthu. Pauline, kapt. Krl. Bauers, no Maracaibo, Wenesuelâ, isbraukdams, 25. Aug. nonahzis Hamburgâ. No Frederikshavenes wehsta no 20. Augusta, ka 19. Augustâ, kahdas 6 juhrjuhdses SO no Skagena kahds Spanijas twaikonis usskrehjis wirsû Nykjobingas sehgelkugim Carolina Augusta, un celausis tam sahnus, kalab kugis peeskrehjis ar uhdeni, bet twaikonis aisschmauzis schigli projam. Wehlaku, pusnakti, Latweeschu sehgelkugis Alma, kapt. Sielemans, kursch 14. Augustâ isgahjis no Newcastles uf Abo ar ogku lahdinu, ari usskrehjis jau dragatajam kugim Carolina Augusta wirsû. Dragatâ kuga kapteins taîs domâs, ka ari Alma laikam dabujusi smagus apsskahdejumus. Bijis tumschs un Carol. Aug. ahtri pasaudejusi Almu no azim. Kahds Hartlepoolas twaikonis Carol. Aug. eewilzis Frederikshav. ostâ. Pehz Rigâ sanemtas telegrammas Alma 29. Aug. nonahkusi eeksch Abo. Mas-Irbe, kapt. Jordans, 1. Aug. no Fowey isbraukdams, 26. Aug. sasneedsis Peterburgu. Latwija, kapt. P. Melbards isgahjis 27. Aug. no Rigas uf Chathamu. Riga, kapt. Ertinsch, 7. Aug. isgahjis no Laguayras.

Lihdſ 30. Augustam pee Rigas atbrauza 1233 kugi, to starpâ 1004 twaikoni un 229 buru kugi, un no Rigas 1176 kugi aisbrauza. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 30. Augustâ. Labibas tirgus pehdejâs deenâs bija loti stingrs; zenas drukku pazehluschahs. Ari no ahrsemehm nahk sinas, ka labibas tirgus stingrs un zenas zelahs. Kweeschi, Kreewu, uf 125 mahrz. pamata, maksâ 116—117 kap. pudâ, Kursemes 125 mahrz. smagi kweeschi 110—112 kap. Rudsi, Kreewu, uf 120 mahrz. pamata, maksâ 75 kap. pudâ. Ausas, gaischahs, labahs sugas, maksâ 70—80 kap. pudâ, schahwetas ausas 65—68 kap. Meeschi, seschkanschu, schahweti, uf 100 mahrz. pamata, maksâ 64 kap., Kreewu meeschi 70 kap. Linsehklas. Stepju sehklas uf 87½ proz. pamata maksâ 114 kap. pudâ, brahka sehklas 107—109 kap. Kanepes maksâ 115 kap. pudâ.

Leepajâ, 1. Septembrî. Rudsi, 120 mahrz. smagi, maksâ 73½ kap. pudâ. Ausas, pehz labuma, 68 lihdſ 81 kap. pudâ. Meeschi — 63 lihdſ 65 kap. pudâ. Linsehklas, par 7 mehreem, 109 lihdſ 112 kap. Griki, 100 mahrz. smagi, 75 kap. pudâ. Sirni — 70 kap. pudâ. Kanepju sehklas — 120 kap. pudâ. Kweeschi — 115 lihdſ 116 kap. pudâ. Klijas — 56 lihdſ 65 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

F. R. S—â. Tagad gada widû deemschehl newaram Juhsu wehlechanos ispildit. — **B. D—ê.** Par wiseem uguns-grehkeem uf laukeem nespehjam sinojumus pasneegt. — **Fr. R—gâ.** Par jauno eetaisi labak sinosim, kad ta buhs jau gatawa. — **K. L—ê.** Diwi sinojumi nedereja. — **J. Pl. G—ê.** Mums Juhsu labdaribas beedribas rihkoschanahs naw tuwaki pasihstama. Kad „Tehw." redakzija Juhsu rakstu naw usnehmusi, tad ta winas sina. Schahdi weeteji strihdi iskarojami tanî laikrakstâ, kurâ wini eessahkti. — **—n. R—â.** Diwus senak eesuhtitos sinojumus newaram isleetot. — **L. Z. A—nâ.** Griba un noluhks Jums labi, bet spehki wahji. Wingrinatees — warbuht ka eet. —

Kreewu papihra naudas kurſs.

Berlinê, 13. (1.) Septembrî.

100 rubl. selta naudâ 330 Wahzu mahrk.
100 „ papihra „ 217¼ „ „

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis**

Дозволено цензурою. Рига, 1-го Сентября 1897 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Augstu laimi un preezigu nahkotni
Robeschu Schorscha kungam
Jansonu Emilijas jkdsei
kâ saderinateem.
Lai katrâ brihdî lidinajas
Pahr Juhsu galwam gars,
Lai engelis par beedri stahjas,
Lai mirdſ Jums laimes stars.
Wehlê **J. W.** un **L. W.**

Sludinajums.
Wezpiles
pagasta skolâ, Grobinas aprinkî, no schi gada 15. Oktobera wajadsigs
palihga skolotajs.
Kandidatu kungi top lugti, ar likumigahm leezibahm eerastees pee weetejâ skolotaja **J. Dreijera.**

Sehns
preeksch issuhtischanas wajadsigs **D. A. Haasim,** Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 28.

Mahzeklis,
godigu wezaku behrns, 15—16 gadu wecs, war peeteiktees **K. Geinerta** dsehreenu pahrdotawâ, Jelgawâ, Katoku eelâ № 62.

Muischâ,
pee Kijewas ir wajadsigi amatneeki, kas pamatigi sawu darbu prot un muischâs jau strahdajuschi. Darba spehzigas gimenes, rentneeki un wehl ziti muischu laudis, kâ: kalesi, ratu un riteenu taisitaji, galdneeki, segleneeki, ehku buhwetais, dahrsneeki, seera un sweesta taisitais, keegeku dedsinataji, bischkopis, kehtschas un meitas. Tee, kas israhdisees par derigeem, warehs dabut meschasarga weetas jeb lehti nomat labu mescha semi ar plawahm. Buhwkoki par welti. Leels pilsehts tuwumâ, kur wisus raschojumus war arweenu par labâm zenâm pahrdot. Gaiss arweenu mihligs un weseligs. — Pawasaris agris ar wehlu rudeni. — Preekschroka tiks dota prezeteem ar darba spehjigeem gimenes lozekleem. Tuwakas sinas Jelgawâ pee **K. Treulieba kga, pili;** strahdâ gubernas kanzelejâ jeb zaur rakstu: Г. Кіевъ, Кудравскій пр. 2. И. Руману.

Jelgawas Latw. Beedribas teatris.
Swehtdeen 14. septembri 1897. g.
Israhdihs:
Mahtes swehtiba.
Tautas luga ar dseedaschanu 5 zehleenos.
Teatra pahrsinis.

Jaunas meitenes,
kas Jelgawas skolas apmeklê, **war dabut ruhmi** un **kreetnu usraudsischanu** Katoku eelâ № 23, pee **Kühna.**

Masa muischele
ar 81 defetinâm (243 puhrw.) semes un wisâm ehkâm teek **lehti pahrdota** jeb ari **isrenteta** Nowgorodas gubernâ pee leelas latweeschu kolonijas — 40 werstes atstatu no Nikolaja dselsszeła Lubanes stanzijas. Tuwakas sinas pasneedſ par adresi: С. Петербургъ, Васил. островъ, 9лин. д. № 50 Копнию.

Nams
(Jelgawâ) ar labâm blakus ehkam un ar dahrsinu teek pahrdots. Japeeprasa schihs lapas drukatawâ.

Emburgas tirgu
noturês pirmdeenâ 8. septemberi.

Pasihstamâ eebraukschanas weeta lihdſ ar schenki Leelajâ eelâ 67. num.
„Pee Wilka"
no schi gada beigahm isnomajama. Japwaizajahs drihsumâ pee nama saimneeka turpat.

Wehweru schkeetas
no misina un tehrauda, kâ ari **nihtes** un **azinas** teek **pagatawotas** Slokas eelâ № 7, **Rigâ,** pee **G. Prüwert.**

Jelgawas Latweeschu Beedriba.
Swehtdeen 7. septembri 1897. g.
Otrreis
Uswedumi is latweeschu tautas dsihwes
ar dseesmam, rotalam, dejam un musiku 3 nodalâs.

I. **nodała:**
Ganôs.
1. Ganu dseesmas.
2. Rotaschanâs.
3. Peegulâ jahschana.
4. Isaizinaschanâs.
5. Ahschu ragu puhschana.
6. Rotała.

II. **nodała:**
Prezibas.
1. Prezibâs jahschana.
2. Prezibâs.
3. Rotała.

III. **nodała:**
Kahsas.
1. Kahsas bruhtes mahjâs.
2. Bruhtes atwadischanâs no wezakeem un mahjam.
3. Basnizâ braukschana.
4. Puhra weschana.
5. Kahseneeku sagaidischana.
6. Apdseedaschanâs pee galda.
7. Tautas dejas:
a. Pukite pa dambi.
b. Tuhdalin, tagadin!
8. Mitschoschana.
9. Dejas.
10. Bruhtes atwadischanâs no meitam.
11. Bruhtes usnemschana jaunu seewu pulkâ.
12. Weltischana.
13. Deja.
14. Atwadischanâs.

Solisti: **Brigadera kdse, Albert jkdse, Leepina kgs, Weidemana kgs.**
Sahkums pulksten 3. pehz pusdeenas.
Dahrsâ sahkſees musika pulkst. 1. pusd.
Ee-ejas maksa (eerehk. labdaribas nod.): 1. weetâ 1 rubli, 2. weetâ 75 kap., 3. weetâ 50 k., 4. weetâ 30 k., 5. weetâ 20 k.
Peesihme: Beedreem ihpaschi atweeglinajumi sanemami pee beedru sinataja.
Biketes eepreeksch dabonamas **H. Allunana kga** weikalâ Leel. eelâ № 21.
Pehz tam:
Balle.
Ee-ejas maksa (eerehkinot labdaribas nodokli): 30 kap. no personas.
Preekschneeziba.

Jelgaw. Palihdsib. un Paglab. Beedribas
Krahj- un Aisdewu Kasses
bilanze.
31. Augustâ 1897. g.
459 beedri. Droschibas kapitals 13160 rubl. 41 kap.

Debets.

	Rbl.	Sk.
Wehrtspapiri . . .	2000	—
Inwentars . . .	768	80
Aisdewumi uf galweneekeem	55775	—
Aisdewumi uf kihlam	32228	71
Kasê	1011	48
Daschadi isdewumi .	924	65
	92708	64

Kredits.

	Rbl.	Sk.
Pamata kapitals . .	2114	88
Dalibas naudas . . .	10276	73
Noguldijumi uf augleem	63723	38
„ „augl.-aug.	9597	52
Krahjnoguldijumi . .	1616	32
Tekoschi noguldijumi .	162	88
Augli	4024	90
Sihki eenehmumi . .	533	60
Dividends	640	44
Pahrejoschas sumas .	17	99
	92708	64

Kases darba laiks ir ikdeenas, isnemot sestdeenas, swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 11. lihdſ 12. preeksch pusdeenas Srihwenu eelâ № 1. Kase maksâ par noguldijumeem 5—5½% gadâ un nem par aisdewumeem 6—7% gadâ. Wisi maksajumi no krona nodokleem atswabinati. **Direkzija.**

Laukſaimneezibas isstahde
sarihkota Dobelê
6., 7. un 8. septemberî 1897. g.
no Dobeles laukſaimneezibas beedribas.
6. un 7. septembrî atees plkst. ½12ôs preeksch pusdeenas (pehz weeteja laika) no Jelgawas uf Krimun stanziju **ekstra wilzeeni.** Preeksch braukschanas no Krimunam lihdſ Dobelei buhs par rateem peeteekoschi gahdats. Biketes preeksch tam jau wares dabut pirkt wilzeenâ.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedriba
isrihkos
no 11.—15. septembrim sch. g.
Dahrskopibas isstahdi
Jelgawas Latweeschu Beedribas telpâs.
Ee-ejas maksa: 11. septembrî **40** kap.; 12. septembrî **30** kap.; 13. septembrî **50** kop.; 14. septembrî **30** k.; 15. septembrî (isstahditu preekschmetu pahrdoschana wairakſolischanâ) **10** kap.
Uf peedalischanos eeluhdſ **Isstahdes komiteja.**

Rihgas dselsleetawas un maschinu fabrikas sabeedriba
agrak
Felser & Co.
Roliktawa: **Kahrla eelâ № 11,** pretim Tukuma-Jelgawas dselsszeła wokzalam.
Fabrika: **Alekſandera eelâ № 184.**
Peedahwâ:
Jaunas kulmaschinas, ar rokahm waj gehpeli dsenamas.
Schihm jaunàm kulmaschinàm
ir kustinams **trumeka mantelis,** kas pats no sewim zelahs, tikklihdſ kulot koka gabali, akmeni u. t. t. eekluhst kulamâ trumeli; zaur to sweschas dalas weeglaki war zauri tikt un top **kulamo stiftu un trumeka luhsana attureta.** Lihdſ ar to atronahs pee schihm jaunahm maschinahm ihpaschas **patent-kulstiftes,** kuras tihraki graudus isskul un winus nepahrsit un top ihpaschi wairak isskults, nekâ ar weenkahrschahm stiftehm.
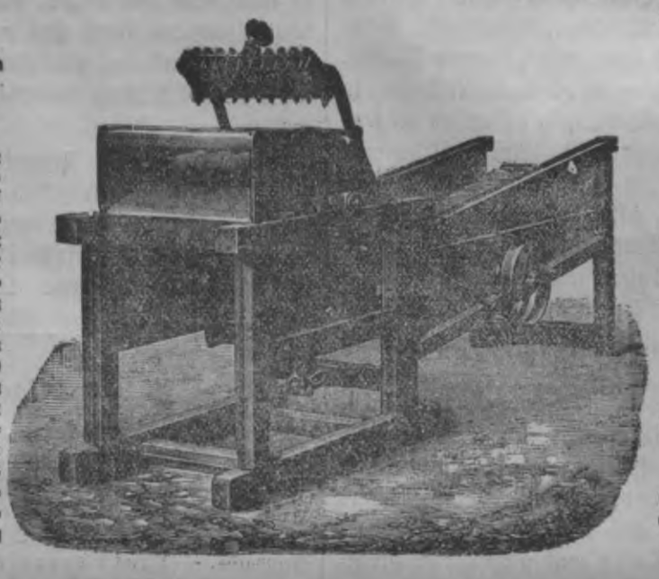
Tahlak peedahwajam:
Puzmaschinas.
Ekſelu maschinas.
Kartufelu un rahzenu greesejus.
Wisadus arklus u. t. t.
Superfosfatus, kaulu miltus.
Lokomobiles un kulmaschinas
ar **twaika spehku** no **Richarda Garret & Sons, Anglijâ,** pehz jaunakahm konstrukzijahm.

Dselſs un alwas uhdens wadu rores,
uhdens wadu krahnus
un anglu mahlu rores
tura uf lehgera
J. S. Parigina mantineeki,
96. Jelgawâ, sem kolonadeem 96.

Kurpneeku un sedlineeku
prezes wisleelakâ iswehlê pehrkamas pee
T. S. Smirnowa mantineekeem,
Jelgawâ, Akzises eelâ № 2.

L. M. Arensteina
apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals
Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 3,
blakam tabakas magasinai.
Pret kodehm: **naftalinu, kamparu, kanforinu, terpentinu, kodu pulweri, kodu papiri, kodu spirtu, India kodu aissargu, Turku piparus** 2c. Preeksch masgaschanahs: **masgaschanas sahli, Kreuznachera sahli, Kreuznachera Mutterlangu, Franzensbades purwu sahli, preeschu atwasu ekstraktu, sehwelaknu, behrsu pumpurus, preeschu pumpurus,** ahrsemes **mineralsuhdeni** swaigâ suhtijumâ u. t. t. **Wisas eklas pehrwes,** sausas un sataisitas, **firnisu, terpentinu, laku** 20 sortês, **sausinaschanas pulweri** un **sausinaschanas schkidrumu** u. t. t. Bes tam peedahwaju sawu leelo lehgeri **seepju, odehru, oh de kolonju, puhderi, sobu birstes, krehmi** u. t. t. Wisadas **gumijas sprizes, termometerus, bandaschas, schlaukas, uhdens mehroschanas rinkus, uhdens mehroschanas glahses** un wiss zits, kas pee praktiskas laukſaimneezibas ir derigs.

Kapu peemineklus
no **marmora** un **granita** is **labaka materiala.**
Leelu krahjumu
wisadu **tschuguna kapu krustu** turu weenmehr uf lehgera.
Wislehtakàs zenas.
Akmeni poleereschana ar twaika spehku uf galwoschanu.
M. Brauers,
pee Annas wahrteem, blakus literatu sapeem. (Aleksandra prospekts № 4).

A. N.
Bogdanowa
tabakas fabr. noliktawa
Jelgawâ, Katoku eelâ № 12,
eewehlê wehl lihdſ schim papira dabiski plahnuma un labuma sinâ, **nepahrspehkas** papirosu hilses, sem nosaukuma:
Царскія безъ клея,
kuras dabonamas ari wairak lauku un pilsehtu bodês, kâ ari pahrtiku beedribu weikalôs.
NB. Zeen. publika teek luhgta uf katras kastites Bogdanowa firmu un glihtu walsts-ehrgli eewehrot, lai no pakaltaisitahm hilsehm sekmigaki issargatos.

Masleetots
diwritenis
(welosipeds) uf zeetâm rehpem, wisulabakâ sastahwâ, kas sawâ laikâ 160 rub. maksajis, teek tagad par **50 rub. pahrdots.** — Peeprasams Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Jelgawâ.

Teek meklehts
dahrsneeks,
kas uf laukeem augłu un saknu dahrsu grib nemt uf renti. Japeeteizahs Wezajâ muischâ (Althof) pee Bauskas.

Par 2 rubli par mehnesi teek
klaweeru spehleschana
pamatigi mahzita Esara eelâ № 11, pee **Stern** jkdses.

Zeen. mahzitaju kungeem!
Pee **J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ** isnahza:
Sihmes
par peeminu eeswehtischanas deenai.
40 gabali leelakâ formatâ 75 kap.
40 „ masakâ formatâ 50 kap.

Дозволено цензурою. Рига, 1 сентября 1897.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 2 peelikumi.)